

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Katedra krajinného managementu

Diplomová práce

Návrh revitalizace vybraného parku

Autorka práce: Bc. Anežka Vacíková

Vedoucí práce: Ing. Monika Koupilová, DiS., Ph.D.

České Budějovice
2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem autorkou této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Českých Budějovicích dne .....

.....
Podpis

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá rozdělením krajiny a jejími funkcemi s ohledem na okolní svět a člověka. Řeší definici veřejného prostoru a veřejné zeleně a její vliv na městské prostředí a psychický stav člověka. Je zde popsána péče o veřejnou zeleň, jako je řez stromů či ochrana dřevin. V praktické části je popsáno a zanalyzováno vybrané řešené území v závislosti na shromážděných podkladech a provedeném terénním průzkumu. Inventarizace dřevin a dendrologický průzkum se staly základem pro vytvoření návrhu řešení revitalizace parku. Tento návrh se skládá z popisu jednotlivých výsadeb a dalších krajinných prvků, díky kterým dojde k propojení krajinné a sídelní zeleně. V poslední části byla popsána realizace návrhu, postup výsadeb a povýsadbová krátkodobá i dlouhodobá následná péče.

Klíčová slova:

krajina, veřejná zeleň, revitalizace parku, inventarizace dřevin, postup výsadeb, dendrologický průzkum, ochrana dřevin, následná péče

Abstract

This diploma thesis describes landscape division and its functions, considering the outside world and human as important factors. It deals with a definition of public space and public green vegetation with their impact on municipal environment and mental health in people. It also describes maintenance of public green vegetation like plant protection and trimming. The chosen area is described and analyzed in practical part of this thesis according to the accumulated data and field research. Making an inventory of existing woody plants and dendrology research were an important step to create a plan how to revitalize the park. This suggestion consists of description of individual plantings and other landscape elements, which connect landscape and municipal vegetation. Implementation of the project, plantings procedure and also post-planting short-term and long-term maintenance is described in the last part of this thesis.

Keywords:

landscape, public greenery, park revitalization, inventory of existing trees, planting procedure, dendrology research, tree protection, aftercare

Poděkování

Děkuji vedoucí mé diplomové práce, Ing. Monice Koupilové, za odborné vedení, cenné rady a připomínky. Dále děkuji své konzultantce, Ing. Kateřině Mrázové, za konzultace a věcné připomínky k práci.

Obsah

Úvod.....	8
1 Literární rešerše.....	9
1.1 Krajina	9
1.1.1 Základní funkce krajiny ve vztahu k člověku	9
1.1.2 Kulturní krajina	9
1.1.3 Krajina vnitřní a vnější.....	10
1.1.4 Obytná krajina.....	10
1.1.5 Krajina a společnost	11
1.2 Veřejný prostor a zeleň ve veřejném prostoru.....	13
1.2.1 Typy veřejné zeleně	14
1.2.2 Dělení zeleně.....	14
1.3 Vliv veřejné zeleně na městské prostředí	16
1.3.1 Psychologické aspekty veřejné zeleně	17
1.4 Péče o veřejnou zeleň	18
1.4.1 Výsadba dřevin.....	18
1.4.2 Řez stromů	19
1.4.3 Ochrana dřevin	21
2 Metodika	22
2.1 Cíl práce	22
2.2 Metody.....	23
2.2.1 Shromáždění dostupných podkladů pro dané území.....	23
2.2.2 Terénní průzkum dané oblasti a pořízení fotodokumentace	23
2.2.3 Zpracování výsledků	23
2.3 Materiál	24
2.3.1 Popis území	24
2.3.2 Řešené území	25

2.3.3	Popis aktuálního stavu	28
2.3.4	Inventarizace dřevin	29
3	Výsledky a diskuse.....	33
3.1	Dendrologický průzkum.....	33
3.1.1	Zhodnocení stavu stromořadí podél komunikace	35
3.1.2	Zhodnocení stavu stromů podél rybníka Vyšovák.....	36
3.1.3	Zhodnocení stavu stromů místního biokoridoru	36
3.1.4	Zhodnocení stavu stromů kolem domu s pečovatelskou službou	36
3.2	Analýza území	38
3.3	Studie revitalizace parku	39
3.3.1	Struktura parku.....	40
3.4	Návrh řešení revitalizace parku.....	42
3.4.1	Alejové výsadby.....	42
3.4.2	Liniové výsadby	42
3.4.3	Odpočinkové plochy	43
3.4.4	Ovocný sad.....	54
3.4.5	Krajinné výsadby	55
3.4.6	Osazovací plán stromů a keřů	56
3.5	Postup výsadeb	57
3.6	Zpracování následné péče o zeleň	58
3.6.1	Následná péče první až třetí rok po výsadbě.....	60
3.6.2	Následná péče čtvrtý až desátý rok po výsadbě.....	61
3.6.3	Legislativní nástroje pro zajištění povýsadbové péče o dřeviny.....	62
4	Závěr	63
5	Seznam použité literatury.....	64
	Seznam klasické literatury	64
6	Seznam zkratk	69

7	Seznam obrázků	70
8	Seznam tabulek	71
9	Přílohy	72
	Situační výkres současného stavu včetně inventarizace dřevin	72
	Inventarizační tabulky	73
	Fotodokumentace současného stavu	76
	Fotodokumentace inventarizovaných dřevin	78

Úvod

První část této práce se zabývá hlavním rozdělením krajiny ve vztahu k člověku. Je zde popsána hlavní funkce krajiny, její vliv na obyvatele, kulturu a společnost. Práce dále řeší veřejný prostor a zeleň ve veřejném prostoru. Veřejná zeleň má zásadní psychologický vliv na člověka a dotváří celkový vjem krajiny na okolní prostředí. Důležitý prvek krajiny, respektive veřejné zeleně jsou dřeviny jako takové. Člověk tudíž přímo ovlivňuje krajinu tím, že vysazuje a následně pečuje právě o tyto dřeviny. O zmíněné problematice pojednává další část této práce.

Další část diplomové práce se zabývá metodikou pro hodnocení a analýzu krajiny. Z těchto metodik je zřejmé, že hlavní nástroj pro toto hodnocení je inventarizace dřevin, které mají zásadní a dlouhodobý vliv na krajinu. O inventarizaci dřevin ve vybraném katastrálním území je pojednáno v první výsledkové části. Před samotnou realizací inventarizace byl zásadní vhodný výběr řešeného území. Jako řešené území byl vybrán veřejný prostor u domu s pečovatelskou službou v obci Temelín v Jihočeském kraji.

Výsledkem zkoumání byl dendrologický průzkum, analýza řešeného území jako celku a studie revitalizace území. V této hlavní části práce je zpracován samotný návrh řešení revitalizace parku. Pro návrh revitalizace parku bylo zásadní navrhnout mimo jiné alejové výsadby, liniové výsadby, odpočinkové plochy a estetické prvky celého parku. Součástí návrhu bylo vytvoření kompletního osazovacího plánu, včetně počtu kusů jednotlivých rostlin a dřevin a popsání detailního postupu jednotlivých výsadeb.

V poslední části této diplomové práce byla zpracována následná péče o zeleň. Ta byla rozdělena na povýsadbovou péči první až třetí rok po výsadbě a čtvrtý až desátý rok po výsadbě.

---

1 Literární rešerše

1.1 Krajina

Na krajinu můžeme nahlížet z mnoha vědeckých pohledů. Jedná se o vybranou část zemského povrchu, která má kombinaci přírodních nebo kulturních prvků, popřípadě jejich kombinací. Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny formuluje krajinu jako „část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořenou souborem funkčně propojených ekosystémů s civilizačními prvky.“

1.1.1 Základní funkce krajiny ve vztahu k člověku

Krajina plní celou řadu důležitých a nenahraditelných funkcí. Postupně tak, jak se vyvíjí lidská společnost, mění se také funkce krajiny s jejími prioritami (Hradecký, 2001). Hlavní nároky na krajinu vytváří společnost a můžeme tak vyjádřit funkce krajiny. Tyto funkce můžeme rozdělit na výrobní, obytné a rekreační (Havrlant a Buzek, 1985). Funkci výrobní a obytnou od sebe nemůžeme oddělit, protože například vesnická sídla se zemědělskou výrobou dodávají krajině určitou podobu, stejně tak jako rozvoj městských celků podmiňuje vznik průmyslových areálů. Člověk využívá krajinu víceúčelově. Například krajina v horách plní funkci vodohospodářskou, produkční a zdravotně rekreační (Hradecký, 2001).

1.1.2 Kulturní krajina

Na rozdíl od přírodní krajiny, která je tvořena hlavně přírodními procesy a je dnes minimálně zastoupená, převažuje na Zemi kulturní krajina v různém stupni přeměny (Lipsku, 1999). Kulturní krajinu můžeme jinak nazvat jako krajinu trvale využívanou a ovlivňovanou člověkem. Kulturní krajina vznikla postupně z přírodní složky krajiny, která byla člověkem změněna, ovlivněna a kdy původní rostlinná společenstva byla nahrazena kulturními plodinami (Havrlant a Buzek, 1995).

Kulturní krajina je definována jako takový typ krajiny, který je tvořen ze vzájemně působících přírodních a antropogenních složek, jež se utvářejí vlivem člověka a přírodních procesů. Dále plní socioekonomické funkce krajiny. Tyto funkce jsou:

- krajina jako zdroj obnovitelných i neobnovitelných surovin,
- krajina jako bezprostřední prostředí života a činnosti lidské společnosti,
- krajina jako systém chránící genofond,
- krajina jako zdroj estetických pocitů (Demek, 1999).

1.1.3 Krajina vnitřní a vnější

Ve své publikaci popisuje krajinu vnitřní a vnější Cílek (2005). Definuje toto dělení následovně: „Po roce 1868 se v dopisech anglického básníka Gerarda Manleye Hopkinse začíná stále častěji objevovat slovo „inscape“, tedy výraz pro vnitřní prostor či vnitřní krajinu jako protiklad vnější krajiny neboli „landscape“.

Příměstská krajina tvoří jakési rozhraní mezi krajinou vnitřní a krajinou vnější. Pokud chápeme „inscape“ jako krajinu města, kterou tvoří domy, parky, ulice a další součásti sídla, a krajinu vnější neboli „landscape“ jako okolní krajinu sídla, musíme se snažit o to, aby byly tyto krajiny velmi citlivě propojeny a zůstaly zachovány všechny jejich cenné prvky (Cílek, 2005).

1.1.4 Obytná krajina

Žák (1947) popisuje obytnou krajinu tak, že na rozdíl od obytných zahrad a parků, které mají za cíl být pouze a výhradně přírodním obydlím, vytváří krajina našich zemí a našeho zeměpisného pásma všeobecný prostor, který slouží řadě životních účelů, jako bydlení v budovách i pobytu v přírodě a výrobě i dopravě všeho druhu. Slova jako obyvatelnost a obytný prostor mohou mít dvojí význam. První z nich značí základní vhodnost krajiny ke stálému lidskému pobytu, práci a osídlení. Druhý význam značí vhodnost a způsobilost krajiny k lidskému pobytu v přírodě, pod volnou oblohou, a to k pobytu při práci všeho druhu, odpočinku, zotavení a pěší a jízdní dopravě.

Výraz obytná krajina, oblast nebo obytné místo znamená přírodní prostor přímo nebo úmyslně určený nebo utvářený k přírodnímu obývání. Obyvatelnost vzniká a trvá bez záměrného přičinění člověka, obytnost je výsledkem vědomé, ochranné nebo tvořivé lidské péče (Žák, 1947).

Popis krajiny architekta Ladislava Žáka spočívá hlavně v tom, že upozorňoval na „ztracený ráj“ dřívější krajiny a na postupné ničení vztahu k zemi, půdě, určitému typu krásy a na proměnu vnitřní krajiny. Problém změny krajinného rázu je dnes všude v Evropě pocíťován jako živý a tíživý (Cílek, 2005).

Dnešní život v současných městech přináší mnoho přínosů. Avšak dnešní nárůst populace, dopravy a průmyslu se vzdaluje od přirozených životních podmínek. Vytváření zelených ploch ve městech odstraňuje mnoho negativních efektů jako změny mikroklimatu, zvyšování hluku, znečištění ovzduší aj. (Balabánová, 2000).

1.1.5 Krajina a společnost

Krajina je nedílnou součástí vývoje lidstva již od nepaměti. Stejně jako člověk i krajina má svoji paměť. Paměť krajiny tedy úzce souvisí s jejím udržitelným životem.

Krajinná paměť má složku přírodní a složku kulturní. Přírodní paměť je dána substrátem, reliéfem a klimatem. Kulturní paměť je dána obhospodařováním, posvěcováním a znesvěcováním krajiny (Cílek, 2005).

Mezi hlavní prvky paměťové struktury patří reliéf, který představuje základní paměť krajiny. Reliéf určuje zejména směr vodních toků a hydrologický režim oblasti. Pokud dojde ke změně reliéfu, je paměť krajiny definitivně zničena. Na vznik a vývoj ekosystémů a často i reliéfu krajiny má zásadní vliv klima a mikro-klima, které patří mezi další z hlavních prvků paměťové struktury. Další z prvků je substrát, který je nositelem mikrobiálního prostředí a určuje a ovlivňuje druhové bohatství fauny a flóry. Využití a péče o krajinu je posledním prvkem paměťové struktury. Představují lidský vklad do přírodních procesů. Projevuje se hlavně tím, že lidská sídla jsou opakovaně zakládána na stejných místech a přetrvává rozdělení krajiny na zemědělskou a lesní (Cílek, 2005).

Vztah krajiny a společnosti je z časového hlediska proměnlivou záležitostí. Potřeby společnosti se liší podle daných potřeb, priorit a náročnosti společnosti na funkce, jež by měla v daném časovém úseku krajina splňovat. Je proto nezbytné si uvědomit, které z našich potřeb jsou opravdu nezbytné, abychom tento vztah příliš nenarušili. Při vzrůstajících společenských nárocích na rekreaci a trávení volného času vzrůstají nároky na zeleň. Nejedná se pouze o její množství a sadovnickou kvalitu, ale také o její funkční náplň (Horký a Vorel, 1995).

Uspokojování proměnlivých lidských potřeb je hlavním kritériem k hodnocení krajiny. Antropocentrický pohled očekává od krajiny určité kladné působení na člověka jako uživatele, což označujeme jako funkci. Podle míry plnění předpokládaných funkcí pak krajinu (většinou podvědomě) hodnotíme a přikládáme jí určité hodnoty (Löw a Míchal, 2003).

Na určitých místech, které máme rádi a jsou nám blízká, se můžeme cítit bezpečně, příjemně a krásně. Takto bychom mohli označit pocity, jež na daném místě prožíváme. Tyto přívlastky však označují hodnoty, které nejsou hodnotitelné, ale vypovídají o kvalitách určitého místa (Madlen, 2003).

Prostředí má obrovský vliv na psychický i fyzický stav člověka. Změna prostředí o dovolené dokáže ulevit od stresu stejně tak, jako nám naše každodenní okolí dokáže dodat energii, vyrovnat nálady, snížit pocit tlaku, inspirovat a motivovat nás.

Jestliže dokážeme pochopit energii, která na nás působí z okolí, jsme schopni realizovat místa, jež budou nejen k potěšení, ale i ku prospěchu lidem, kteří tato místa navštěvují. Díky těmto místům dokážeme rozvíjet vnitřní pocity, nálady a v důsledku tak podpořit psychické, fyzické i sociální zdraví člověka.

Aby nebyla podlomena naše identita, musí mít pevné základy. Musíme vědět, odkud přicházíme a kdo jsme. Díky těmto znalostem bude naše psychické a tělesné zdraví v mnohem lepší rovnováze. Sociální soudržnost, hodnoty a stabilita je tímto buď posílena, nebo oslabena. Pouze vhodným spojením a rovnováhou jednotlivých faktorů může vzniknout příjemné místo či veřejné prostranství. Měli bychom se snažit vytvářet místa, která mají několik základních faktorů – sociabilitu, dostupnost, spojení pohodlí a image, využití s aktivitami. Musíme vytvářet místa, kam lidé patří. Místa, která náleží do prostředí, ve kterém jsou, a budovy, která na tato místa patří (Day, 2004).

Společnost ovlivňuje krajinu svými materiálními (ekonomickými) a duchovními potřebami. Vyvážení materiálního a duchovního vztahu ke krajině je pro lidstvo v současné době i do budoucnosti životně důležitá. Díky technickým možnostem, které jsou k dispozici v dnešní době, dokážeme ničit přírodu na mnohem větších rozlohách. Zároveň ji dokážeme zničit na dlouhou dobu, nebo dokonce navždy. Vzhledem k tomu, že v minulosti jsme takové možnosti neměli, narušovali jsme přírodu pouze částečně a v mnohem menším rozsahu (Horký a Vorel, 1995).

Jednou z nejcennějších a zároveň nejohroženějších částí krajiny je krajina městská či příměstská. Je ohrožena řadou faktorů způsobených člověkem. Klademe na ně mnoho požadavků, které jsou ale často protichůdné (Jellicoe and Jellicoe, 1995).

Nyní se dostáváme do etapy, kdy považujeme tvorbu a plánování krajiny jako jedno z nejvíce komplexních umění. Aktivity člověka narušují dosud jemně vyvážené uspořádání biosféry přírody. Jen díky vlastnímu úsilí člověka může být obnovena rovnováha a zajištěno jeho přežití. Toto úsilí je nutné nejprve vynaložit pro všechny ekosystémy, které jsou návratem k trvale udržitelnému přirozenému stavu existence. Vzhledem k tomu, že předurčením člověka je, aby překonal tento stav, utváří si kolem sebe prostředí, které je projekcí jeho abstraktních idejí přírody (Jellicoe and Jellicoe, 1995).

1.2 Veřejný prostor a zeleň ve veřejném prostoru

Existuje mnoho definic veřejného prostoru, které se odlišují úhlem pohledu a účelu, pro něž byly vytvořeny. Doslovný překlad z anglického termínu „public space“ je jakýkoli prostor, který není soukromý, tj. není součástí sféry soukromého života. Veřejný prostor slouží hlavně jako místo pro setkávání a komunikaci všech obyvatel (Čablová et al., 2011).

Pojem veřejný prostor je definovaný a zavedený přímo v naší legislativě. Veřejným prostranstvím jsou dle §34 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích všechna náměstí, ulice, tržnice, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Zeleň je pojem velmi často skloňovaný, ale není jednoznačně definovaný. Jedna z definic vyjadřuje zeleň jako lidskou činnost stejně jako „soubor živých a neživých prvků uspořádaných podle estetických zásad do více funkčních kompozic, které utvářejí nebo doplňují dané prostředí“ (Šimek, 2001). Dále se dá říct, že zeleň slouží jako hromadné označení převážně vytrvalé vegetace v územním plánování, zahradní a krajinářské tvorbě a v systému obecného plánování, zejména v sídlech. Do veřejné zeleně zahrnujeme stromy, keře, květinové výsadby, trávníky, louky apod. Veřejná zeleň má významný vliv ke zkvalitnění životního prostředí člověka (Mareček, 2004). Veřejnou zeleň lze také definovat jako veřejné, ale i soukromé otevřené prostory, které jsou primárně pokryté vegetací a které jsou přímo či nepřímo přístupné pro uživatele (Baycan-Levent et al., 2009).

Hodnota, význam a přínosnost zeleně v krajině i ve městech je bezpochyby nedozírná. Krajina velmi příznivě ovlivňuje kvalitu životního prostředí, ale má i řadu dalších důležitých funkcí (Horký, 1984).

Pod pojem zeleň zahrnujeme všechny zástupce rostlinné říše, jednodušeji řečeno všechny rostliny. To, kde se jaká zeleň nachází, závisí nejen na klimatických poměrech, nadmořské výšce, konfiguraci terénu a expozici, ale i na fyzických a chemických vlastnostech půd a geologickém podloží (Kavka a Šindelářová, 1987).

Hlavní charakter pro zeleň na českém venkově je její úzce spjatý vztah k určitému místu a druh zvolené dřeviny, který je vázaný k určitému časovému období (Mareček, 2005).

1.2.1 Typy veřejné zeleně

Dle typologie můžeme veřejnou zeleň rozdělit do několika druhů, které se od sebe liší svým znázorněním. Jsou rozdílné specifickým tvarem, vzájemným uspořádáním prvků nebo plánovaným účelem (Jebavý, 2008).

Veřejnou zeleň můžeme rozdělit podle uspořádání vegetačních prvků, velikosti i podle významu. Dle uspořádání vegetačních prvků rozdělujeme zeleň na bodovou, liniovou a plošnou. Na základě velikosti můžeme rozdělit zeleň na parkově upravenou plochu do 0,5 ha, parkovou plochu od 0,5 ha, parkovou třídu – bulvár, vegetační pás, alej či stromořadí, skupinu několika vegetačních prvků nebo solitéry. Podle významu lze rozdělit zeleň na celoměstskou či lokální (Supuka a Feriancová, 2008).

1.2.2 Dělení zeleně

Podle územního plánování je zeleň funkční náplní území, která je totožná dalším prvkům, jako např. bydlení (ČSN 83 9001).

Rozdělení zeleně podle funkce:

- **zeleň užitková** (hospodářská) – lesy, sady, zahrady, školky atd.,
- **zeleň ochranná** (v hygienických ochranných pásmech) – větrolamy, břehové porosty,
- **zeleň okrasná** – okrasné zahrady, parky, předzahrádky, veřejná prostranství,
- **zeleň rekreační** – zeleň sportovišť, parkové lesy, rekreační lesy,
- **zeleň chráněná** – chráněná území, stromy atd. (Mokroš, 2009).

Rozdělení městské zeleně podle Kavky (1970):

- **veřejná zeleň**, která je zpravidla nepravidelně rozmístěna po městě a je veřejně přístupná všem obyvatelům. Spadají do ní městské parky, parčíky, zeleň podél cest apod.,
- **vyhrazená zeleň**, která je popsána stejně jako zeleň veřejná s tím rozdílem, že přístup k vyhrazené zeleni je buďto omezený, nebo úplně zakázaný. Patří sem zeleň u škol a školek, botanických a zoologických zahrad apod.,
- **ochranná zeleň**, která dovytváří okolní krajinu u průmyslových zón a dodává jim přírodní charakter a dále slouží jako ochrana proti hluku a prachu.

Rozdělení městské zeleně na základě funkčního využití podle Šimka (2003):

- zeleň v hlavní funkci:
  - park a parkově upravená plocha,
  - stabilizační vegetace svahů,
  - ochranná zeleň,
  - rekreační zeleň, nábřeží, hřbitovy,
- zeleň v doplňkové funkci:
  - zeleň sportovních areálů,
  - zeleň obytných prostorů,
  - zeleň zdravotnických zařízení,
  - zeleň dopravních staveb,
  - zeleň průmyslových areálů,
  - zeleň školních a kulturních zařízení,
- stromořadí:
  - uliční stromořadí (v intravilánu obcí),
  - silniční stromořadí (v extravilánu obcí).

Rozdělení městské zeleně na základě specifické funkce podle Horkého (1995):

- **obytná zeleň** – zeleň, která doplňuje stavby, jež jsou určeny hlavně k bydlení. Jedná se o nejčastěji využívaný systém městské zeleně, do které patří i zahrady rodinných domů,
- **rekreační zeleň** – zeleň, která doplňuje části obytné zeleně. Z tohoto rozdělení mají nejdůležitější význam pro krajinu a relaxační plochy ve městě. Patří sem všechny druhy a velikosti parků,
- **uliční zeleň** – je velmi důležitá, ale její důležitost je často opomíjena a není tak často využívána. Její vytváření limituje budování kanalizací, vodovodů a jiných staveb,
- **zeleň občanského vybavení** – plochy, které doplňují budovy ve veřejném zájmu jako školy a školky. U takovýchto ploch může být často omezen přístup,
- **zeleň výrobních ploch** – zelené plochy, které doplňují průmyslové zóny (ochranná zeleň).

1.3 Vliv veřejné zeleně na městské prostředí

Funkce zeleně je stále důležitější vzhledem k rozšiřování měst a zpevňování okolních ploch. Tyto zelené plochy plní mnoho různých funkcí. Zelené plochy mají velmi pozitivní vliv na zkrášlení měst, což je jedna z funkcí veřejné zeleně. Další funkce mohou být klimatické, biologické, hygienické, rekreační, vodohospodářské, ochranné a další. Tyto funkce se vždy vzájemně doplňují a jsou provázané (Maier, 2008).

V urbanistickém prostředí je specifické klima. V takovém prostředí jsou teploty vyšší zhruba o 1 °C než v okolí a v noci může tato teplota činit rozdíl až 10 °C (Lenzholzer, 2015). Abychom zmírnili tento oteplovací efekt, můžeme do těchto lokalit umístit plochy se zelení. Rostliny tvoří přírodní stín a zachycují svým povrchem listů sluneční záření. Při zachycování slunečního záření dochází na povrchu listů rovněž k odpařování vody. Díky tomu se snižuje teplota a zvyšuje vlhkost vzduchu. Například stromy a jiná vysoká zeleň může prostory ve městě chránit před silným prouděním větru. Tyto faktory ovlivňují mikroklima prostoru (Čablová et al., 2011). Velké zelené plochy jsou také označovány za „plíce světa“ stejně jako například Amazonie. Tyto bariéry dokážou produkovat kyslík, zachycují různé nečistoty a fungují i jako protihluková bariéra. Zelené plochy mají pozitivní vliv na vodohospodářskou bilanci, protože zachycují srážkovou vodu a zpomalují odpařování vody (Maier, 2008).

Zeleň zároveň zvyšuje ekologickou stabilitu území, jelikož tvoří životní prostředí pro různé druhy živočichů (Čablová et al., 2011). Zelené plochy nám kompenzují pobyt v umělém prostředí a zlepšují duševní i tělesné zdraví. Zároveň mají rekreační potenciál (Maier, 2008). Zeleň může sloužit jako kompoziční prvek, který slouží ke zvýraznění prostoru, nebo potlačení okolních staveb a jejich působení. Jde o jednu z možností, jak zapojit často nevzhledné stavby do okolí. Díky tomu zeleň plní často estetickou a reprezentační funkci (Hurych et al. 2012).

Všechny popsané vlastnosti se podílejí na zhodnocení okolních nemovitostí a atraktivity prostředí. Vliv na mikroklima má zároveň vliv na hospodaření s okolními zdroji. A proto zeleň plní i funkci ekonomickou (Hurych et al., 2011).

Symbolickým významem zeleně je to, že zobrazuje svět, ze kterého jsme vyšli, a tím svět, který je pro nás původní (Kratochvíl, 2015). Kontakt s přírodou je významnou součástí života mnoha lidí. Více než dříve přitom platí, že ji obyvatelé vyhledávají nikoliv za účelem obživy, ale ve volném čase kvůli odpočinku a obnově sil (Krajhanzl, 2014).

1.3.1 Psychologické aspekty veřejné zeleně

Pozitivní efekty ekologie zmírňují negativní dopady městského života a mají tak kladný vliv na fyzické zdraví obyvatel. Zároveň zelené plochy zlepšují i psychickou rovnováhu (Maller et al., 2005). Pobyt v přírodě zklidňuje, uvolňuje a zmírňuje stres (Kaplan, 1983). Pomocí nervové soustavy vnímáme různé pocity. Vnímání krajiny v nás evokuje pocit klidu. Tento pocit ztlačně ovlivňuje vědomí a psychiku člověka a může působit i dlouhodobě, nejen krátkodobě (Balabánová, 2000). Zmíněné vlastnosti mohou mít velký dopad na zdraví obyvatel. Tato teorie byla potvrzena pomocí dotazníkového šetření. Šetření bylo prováděno v parku. Návštěvníci, kteří do parku chodili pravidelně, zpravidla vykazovali lepší zdravotní stav než návštěvníci, kteří do parku chodili výjimečně (Godbey, Grafe, James, 1992).

V aktuální době při výstavbě měst je kladen velký důraz na veřejnou zeleň. Jednou z důležitých funkcí prostranství s veřejnou zelení je sociální funkce. Za druhořadý můžeme považovat fyzický vzhled. Jedná se o prostor pro neformální setkávání lidí, pro socializaci a navázání mezilidských vztahů (Carr et al., 1992).

Veřejná zeleň a dobře realizovaná veřejná prostranství vybízí k setkávání, inspiraci, slouží jako zdroj zážitků, fórum pro politickou reprezentaci, výměnu informací aj. Aby zeleň správně plnila tyto funkce, závisí to především na kvalitě prostředí, vhodném uspořádání dílčích prvků, jako jsou lavičky, osvětlení, umělecká díla a na umístění v širším okolí. Veřejná prostranství zpravidla všechny tyto funkce splňují (Gehl, 2000; Madden, Filiáková, 2003).

Zajímavé mohou být i ekonomické benefity, jelikož zastavěné plochy v blízkosti veřejné zeleně zvyšují hodnotu okolních nemovitostí a zvyšují atraktivitu místa (Benedict, 2006).

Někdy se můžeme setkat s negativním názorem na zeleň z hlediska bezpečnosti. Jedná se o prostor, kde někteří lidé mohou mít pocit nebezpečí, cítit strach z kriminality a vandalismu (Cheisura, 2004). Tyto parky často vyhledává mládež za účelem dobrého maskování při kriminálních činech (Forsyth et al., 2008). Proti takovým obavám se dá bojovat nabídkou různých činností. Jednou z možností je realizovat tyto parky v blízkosti obydlí nebo otevřeností prostoru. V otevřeném prostoru máme umožněnou viditelnost na větší vzdálenost, a tedy větší pocit bezpečí. Je přínosné instalovat veřejné osvětlení a případně se při návrhu vyhnout vegetaci s nízkým podrostem, která může sloužit jako potenciální úkryt při kriminálních činech (Forsyth a kol, 2008, cit. v Troy, Grove, 2008).

1.4 Péče o veřejnou zeleň

Základní podmínkou pro návrh veřejné zeleně je vytvoření podkladů pro dostatečnou funkčnost a funkční provázanost. Tyto podmínky by měly být součástí územního plánu obce. Měl by být znám podíl zeleně na ploše intravilánu, vazba na okolní krajinu a utvářející sociální struktura obyvatelstva. V územním plánu by to mělo být stanoveno jak pro intravilán obce, tak pro nejbližší krajinné prostředí a prvky zeleně. Dále by se mělo dbát na výškové uspořádání, funkčnost a provázanost jednotlivých kategorií a společenskou přístupnost (Mareček, 2004).

Péče o zeď je nejlépe popsána ve standardech vydaných AOPK. Tato problematika se řeší ale i v další literatuře.

Již v minulosti byl kladen důraz na zájem o významné stromy. Stromy mají od nepaměti důležité postavení. V dřívějších dobách jim byla připisována nadpřirozená síla. Stromy byly vysazovány na rozcestích jako hraniční nebo orientační body. Vysazovaly se u křížků, kapliček, na místech významných událostí, na návších atd. Tyto stromy byly pak v péči lidí, kteří se o ně starali a uctívali je (Hageneder, 2006).

1.4.1 Výsadba dřevin

Jako zásadní kroky pro výsadbu dřevin můžeme označit zvolení funkce, kterou má vykonávat, a čas výsadby. Výsadba dřevin se provádí většinou na jaře či na podzim, přičemž doba výsadby se usměrňuje podle počasí, technologie a typu výsadby. Prostokořenné výpěstky vysazujeme na podzim po opadu listí, nebo na jaře po rozmrznutí půdy. Na jaře po rozmrznutí půdy do intenzivního rašení a od srpna do zamrznutí půdy můžeme vysazovat dřeviny se zemním balem. Sazenice jehličnatých dřevin můžeme sázet na jaře a dřeviny kontejnerované můžeme sázet celoročně (Bulír, Škorpík, 1987).

Dřeviny musí být vysazovány na předem připravené stanoviště (na dobře odplevelené a zpracované místo) (Bulír, Škorpík, 1987). Při volbě místa pro výsadbu musíme dbát na výběr vhodného stanoviště a zjištění požadovaných funkcí, které má výsadba splňovat. U výběru dřeviny musíme zohlednit nadmořskou výšku, klimatické podmínky, stupeň znečištění ovzduší a zastoupení dřevin v okolí.

U stromů je důležitá i následná péče. V minulosti mnoho stromů zahynulo nejen kvůli neodborné výsadbě, ale hlavně kvůli tomu, že u nich neproběhla následná péče a údržba. O vysazené stromy je důležité pečovat minimálně pět let (Olšanská, Janáčková, 1968).

1.4.2 Řez stromů

Řez stromů je nejdůležitější a nejčastější pěstební zákrok, který se musí provádět v průběhu celého života dřeviny. Stromy rostoucí v náročnějších podmínkách, kterými jsou například negativní vlivy a horší životní podmínky (v parcích, kolem komunikací aj.) potřebují mnohem více pozornosti a častější zásahy než stromy rostoucí ve volné přírodě (Hamata, 2000). Proto nelze vývoj stromů v antropogenním prostředí ponechat na přirozeném vývoji. Je důležité stromům věnovat potřebnou péči, která zahrnuje především kvalitní řez (Kolařík, 2005).

Řez je důležitý především pro:

- založení a výchovu korun u mladých stromů,
- péči o koruny vzrostlých stromů,
- vzhledové tvarování stromů,
- zajištění provozní bezpečnosti,
- podporu tvorby plodů a květů,
- zlepšení kvality dřeva kmene stromů,
- úpravu kořenového systému stromů (Kolařík, 2005).

Druhy řezu

Jako základní řezy můžeme označit řez výchovný, zdravotní a udržovací. Jelikož jsou tyto řezy jedním z hlavních předpokladů pro zdravý růst a vývoj stromu, měly by být součástí plánované následné pěstební péče o stromy (Hamata, 2000). V dnešní době se rozvíjí zájem o zvláštní oblast řezu senescentních stromů (Kolařík, 2005).

Podle standardu 02 002 řezy stromů rozdělujeme na řezy zakládací, udržovací, stabilizační a tvarovací. Řezy se dále dělí a popisují následovně:

1. **Řezy zakládací** – účelem řezů je založení a výchova korun u mladých stromů tak, aby byly v dospělosti bez zásadních nedostatků. Dále se provádí proto, aby v budoucnu odpovídaly stromy svým tvarem a velikostí koruny danému stanovišti. Tyto řezy se provádí tak, že je jimi koruna stromu formována do tvaru přirozeného pro daný taxon nebo podle vyžadovaného pěstebního záměru.
  - a. *Zapěstování koruny (S-RZK)* – cílem řezu je založit koruny špičáků listnatých stromů.

-
- b. *Řez komparativní* (srovnávací) (S-RK) – cílem řezu je vytvořit vhodné podmínky k dosažení funkční rovnováhy kořenového systému a asimilační aparát v koruně stromu. Tento řez se může provádět i jako součást výsadby stromu.
  - c. *Řez výchovný* (S-RV) – cílem je podpořit charakteristickou architekturu a tvar koruny, který je určitý pro daný druh nebo kultivar a dává předpoklad pro vytvoření zdravé, vitální, funkční a stabilní koruny v období dospělosti stromu.
2. **Řezy udržovací** – cílem těchto řezů je následná péče u dospívajících a dospělých stromů, které kladou důraz na zajišťování provozní bezpečnosti, pěstebních požadavků, popřípadě změnu tvaru a velikosti koruny. Důraz se klade na potřeby stanoviště, pěstebního cíle a prodloužení funkční životnosti stromů.
- a. *Řez zdravotní* (S-RZ) – cílem řezu je zabezpečit dlouhodobou funkci a perspektivu stromu s důrazem na udržení dobrého zdravotního stavu, vitality a provozní bezpečnosti.
  - b. *Řez bezpečnostní* (S-RB) – tento řez se provádí pouze kvůli zajištění aktuální provozní bezpečnosti stromu. Neřeší tak statické poměry daného jedince.
  - c. *Redukční řezy lokální* (S-RL) – jedná se o řezy týkající se lokální redukce, provádí se směrem k překážce z důvodu stabilizace nebo kvůli úpravě průjezdního či průchozího profilu.
  - d. *Odstranění výmladků* (S-OV) – pomocí tohoto řezu se odstraňují kořenové a pařezové výmladky ze spodní části kmene a okolí stromu.
3. **Řezy stabilizační** – těmito řezy se redukuje velikost koruny stromu, která má za cíl snížit riziko vývratu, zlomu kmene nebo celkového rozpadu koruny u stromů s narušenou stabilitou. Jedná se o nejsložitější a nejnáročnější řezy.
- a. *Redukce obvodová* (S-RO) – provádí se hlavně na stromech s primárními korunami. Cílem je zmenšení náporové plochy koruny a snížení těžiště stromu.

-
- b. *Stabilizace sekundární koruny (S-SSK)* – jedná se o řez na přerostlé a nestabilní sekundární koruně stromu, kdy dochází ke stabilizaci koruny. Stabilizace sekundární koruny je nestandardní situace.
  - c. *Sesazovací řez* – tento řez se dělá u taxonů s výrazně zhoršenými materiálovými vlastnostmi a dobrou korunovou výmladností.
- 4. Řezy tvarovací** – jsou řezy, které se provádějí buďto zároveň s řezy výchovnými, nebo po dosažení žádané výšky stromu a opakují se v krátkém časovém intervalu po celý život stromu. Cílem je udržení korun stromů v požadovaném tvaru tak, že se řezy provádí a opakují v pravidelných intervalech.
- a. *Řez na hlavu (S-RTHL)* – pravidelný řez jednoletých až tříletých výhonů, kdy jsou výhony sesazovány na zapěstované zduřeniny („hlavy“).
  - b. *Řez popouštěcí (S-RTPP)* – jedná se o opakovaný tvarovací řez s možností postupného zvyšování místa tvarování.
  - c. *Řez živých plotů a stěn (S-RTZP)* – tento řez se může uplatňovat pouze u druhů stromů s dobrou korunovou výmladností. Provádí se jednou nebo dvakrát ročně. Výška a tvar živého plotu a stěn se udává pěstebním záměrem, vzrůstností a stanovištními podmínkami.

1.4.3 Ochrana dřevin

Kvůli tomu, že jsou dřeviny často vystaveny nepříznivým vlivům, je hlavním úkolem všech jednotlivců, institucí a podniků dřeviny chránit. Tuto ochranu musí zajišťovat hlavně orgány státní správy a obce by měly na dodržování daných právních norem dohlížet. Ochrana zeleně podmiňují zákony a vyhlášky. V městském prostředí a v blízkosti frekventovaných komunikací bývají dřeviny trvale ohroženy vysokou koncentrací škodlivých látek v ovzduší, které na ně přímo i nepřímo působí, omezují jejich růst a snižují jejich odolnost a regenerační schopnost. Stromy mohou být také poškozovány parazity. Tyto a další faktory ohrožující dřeviny můžeme zmírňovat zvýšenou péčí, hnojením, zálivkou a správným výběrem druhů pro dané stanoviště. Vhodná je také pravidelná kontrola dřevin na jejich stanovištích (Hurych, 2011).

---

2 Metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je vytvoření návrhu řešení revitalizace parku, kterému předchází samotná studie revitalizace území tak, aby došlo k propojení krajinné a sídelní zeleně ve zvoleném řešeném území. Toto území leží v obci Temelín u domu s pečovatelskou službou. Území má celkem 10 385 m².

Návrh řešení obsahuje navržení alejových a liniových výsadeb, odpočinkových ploch, zahrnujících jednotlivé okrasné záhony, ovocný sad a krajinné výsadby. Souhrn těchto výsadeb je zahrnut v detailním osazovacím plánu celého parku. Realizací tohoto plánu dosáhneme propojení sídelní vegetace s krajinou a zvýšení biodiverzity prostoru. Samotná realizace není předmětem této práce. Dalším cílem práce byla analýza a vyhodnocení zvoleného řešeného území.

Pro dlouhodobou stabilizaci těchto výsledků je nutná následná péče, která je zpracována v poslední části této diplomové práce. Dlouhodobá stabilizace však podléhá krátkodobé, ale zato velice intenzivní povýsadbové péči.

2.2 Metody

2.2.1 Shromáždění dostupných podkladů pro dané území

Dostupné projektové dokumentace zpracované v zájmovém území

- Územní plán Temelín – úplné znění v měřítku 1:5000, A + U Desing s.r.o., architekti Brůha a Polcarová, 11/2010
- Generel krajinného rázu Jihočeského kraje
- Územní studie Vltavy v úseku Týn nad Vltavou – České Budějovice
- Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje
- Plán ÚSES, zpracovatel WV Projection Service, Ing. Jiří Wimmer, rok 2001

2.2.2 Terénní průzkum dané oblasti a pořízení fotodokumentace

Terénní průzkum území byl proveden v červnu roku 2020. Při něm byla vytvořena fotodokumentace území a vypracována inventarizace stromů. Inventarizace byla provedena dle platných standardů AOPK. Na inventarizaci jsem se podílela v rámci své školní praxe pod dohledem odborného pracovníka.

2.2.3 Zpracování výsledků

- dendrologický průzkum,
- analýza území,
- studie revitalizace parku,
- návrh revitalizace parku,
- postup výsadeb,
- zpracování následné péče o zeleň.

2.3 Materiál

2.3.1 Popis území

Obec Temelín se nachází v Jihočeském kraji v okrese České Budějovice. Leží 5,5 km jižně od Týna nad Vltavou a asi 24 km severně od Českých Budějovic.

Katastrální území má rozlohu 50,41 km² a v 11 místních částech má celkem 845 obyvatel. Některé z místních částí jsou již zaniklé. Katastrální území je známo především tím, že se na jeho území nachází Jaderná elektrárna Temelín. Je taky součástí tzv. Mikroregionu Vltavotýnsko resp. Sdružení měst a obcí Vltava. Letecký snímek katastrálního území se nachází na obrázku 2:1, kde je zobrazené i území řešené touto diplomovou prací. Řešené území zabírá celkem 10 385 m².

Obrázek 2:1: Katastrální území Temelín

2.3.2 Řešené území

Řešené území je zobrazené na obrázku 2:2.

Obrázek 2:2: řešené území

Informace o řešených pozemcích:

Informace o pozemku

Parcelní číslo:	909/3	
Obec:	Temelín [545155]	
Katastrální území:	Temelín [765805]	
Číslo LV:	1	
Výměra [m ²]:	14954	
Typ parcely:	Parcela katastru nemovitostí	
Mapový list:	DKM	
Urcení výměry:	Ze souřadnic v S-JTSK	
Druh pozemku:	trvalý travní porost	

Sousední parcely

Vlastníci, jiná oprávnění

Vlastnické právo	Podíl
Obec Temelín, č. p. 104, 37301 Temelín	

Způsob ochrany nemovitosti

Název
zemědělský půdní fond

Seznam BPEJ

BPEJ	Výměra
53214	9195
55001	5759

Obrázek 2:3: informace o pozemku z KN

- Obec Temelín 545155
- Pozemky číslo parcelní: 909/3
- Rozloha pozemků: 14 954 m²
- Katastrální území 765805
- Číslo LV: 1
- Vlastnické právo: Obec Temelín
č. p. 104, 373 01 Temelín
- Druh pozemku: Trvalý travní porost
- Typ parcely: Parcela katastru nemovitostí
- Mapový list: DKM

Informace o pozemku

Parcelní číslo:	909/7	
Obec:	Temelín [545155]	
Katastrální území:	Temelín [765805]	
Číslo LV:	549	
Výměra [m ²]:	10385	
Typ parcely:	Parcela katastru nemovitostí	
Mapový list:	DKM	
Určení výměry:	Graficky nebo v digitalizované mapě	
Druh pozemku:	trvalý travní porost	

Sousední parcely

Vlastníci, jiní oprávnění

Vlastnické právo	Podíl
Netík Jiří, Čihovice 30, Hněvkovice na levém břehu Vltavy, 37501 Týn nad Vltavou	

Způsob ochrany nemovitosti

Název
zemědělský půdní fond

Seznam BPEJ

BPEJ	Výměra
53214	1848
55001	8537

Obrázek 2:4: informace o pozemku z KN

- Obec Temelín 545155
- Pozemky číslo parcelní: 909/7
- Rozloha pozemků: 10 385 m²
- Katastrální území 765805
- Číslo LV: 549
- Vlastnické právo: Netík Jiří, Čihovice 30, Hněvkovice na levém břehu Vltavy, 37501 Týn nad Vltavou
- Druh pozemku: Trvalý travní porost
- Typ parcely: Parcela katastru nemovitostí
- Mapový list: DKM

2.3.3 Popis aktuálního stavu

Území řešené touto diplomovou prací leží v katastrálním území Temelín a zaujímá 10 385 m². Jedná se o klidnou a tichou lokalitu na západním okraji obce. Tato lokalita byla vybrána z několika důvodů. Tím, že se jedná o okrajovou část obce, dá se zde dobře zohlednit propojení sídelní a krajinné zeleně, přihlídnout k působení přírodních vlivů a zohlednit potřeby obyvatel a průchodnost krajiny.

Na řešeném pozemku (parcelní číslo 909/3) se nachází dům s pečovatelskou službou ve vlastnictví obce Temelín. Jedná se o areál, který byl uvedený do provozu v únoru 2000. Vlastnické právo k druhému pozemku má pan Jiří Netík, který souhlasil s návrhem místního parku, jenž by sloužil částečně jako terapeutická zahrada jak pro obyvatele obce, tak pro obyvatele domu s pečovatelskou službou.

V blízkosti řešené lokality se nachází rybník Vyšovák s rozlohou 6 385 m² s rozlehlými břehovými porosty. Celý prostor řešeného území je tvořen pouze travním porostem a doplněn cestičkami ze zámkové dlažby červené barvy v blízkosti domu s pečovatelskou službou.

Na řešeném území tvoří dominantní druh krátkověká vrba křehká (*Salix fragilis*). Většina vrbových porostů je v růstové fázi senescentní s patrným poškozením dřevní hmoty, kterou způsobuje kombinace mechanických poškození a degradace způsobené houbovými chorobami. Vrby jsou přítomné jak v keřovém, tak ve stromovém patře.

Další častou dřevinou, vyskytující se v řešeném území, jsou olše lepkavé (*Alnus glutinosa*), které rostou podél odvodňovací stoky. U některých jedinců je patrná začínající tvorba chudových kořenů, čímž se olše přirozeně přizpůsobují růstu v zamokřených oblastech. Olše dále tvoří větší skupinu při severním okraji rybníka Vyšovák.

V podrostu se vyskytují ovocné dřeviny, zejména švestky domácí (*Prunus domestica*) a třešně ptačí (*Prunus avium*), taktéž ve fázi dožívajícího stromu. V malé míře se začínají uplatňovat také nálety dubů letních (*Quercus robur*), dřeviny jsou zatím malého vzrůstu. Jedná se ale o druh, který je dlouhověký a jeho výskyt v řešené lokalitě je žádaný a je vhodné ho podpořit.

Řešeným územím prochází lokální biokoridor LBK 22, který je specifikován a blíže popsán v územním plánu. V územním plánu je definován současný stav a navrženo doporučení k rozvoji tohoto biokoridoru, které je zohledněno v návrhu

---

řešení. Linie biokoridoru je většinou dobře patrná, tvořena vysokou zelení, lučnými porosty a za místní komunikací přechází na ornou půdu lemovanou remízou a podél vodoteče ústící do dalšího rybníka. Dle územního plánu jde biokoridor při západním okraji obce Temelín, kde prochází kulturními lučnými porosty, s průměrnou druhovou diverzitou, využívá rybník Vyšovák a dále se napojuje na biocentrum č. 2.

Porosty v této lokalitě spadají dle mapy přirozené potenciální vegetace do území č. 36 – jedlová nebo biková doubrava. Tudíž navržené porosty by měly být tvořeny s převahou dubu letního (*Quercus robur*) a zimního (*Quercus petraea*), který tvoří primární kosterní dřeviny. Dalšími dřevinami, jež tvoří sekundární kosterní dřeviny, jsou bříza bělokorá (*Betula pendula*), krušina olšová (*Frangula alnus*) a jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). Z této skladby se vycházelo i při návrhu výsadeb.

Všechny tyto vlivy byly zohledněny při tvorbě návrhu revitalizace parku. Park zohledňuje pestrost okolních i navržených porostů i intenzitu využívání.

2.3.4 Inventarizace dřevin

Součástí této diplomové práce je i provedená inventarizace stromů v tomto území, která byla uskutečněna dle platných vydaných standardů AOPK. Inventarizace dřevin byla prováděna v rámci školní praxe pod dohledem odborného pracovníka. Postup hodnocení stavu stromů je stanoven ve Standardu péče o přírodu a krajinu SPPK A01 001, který definuje postupy, úrovně a náplň jednotlivých stupňů hodnocení stavu stromů rostoucích mimo les včetně jejich růstových podmínek, především za účelem možnosti návrhu péstebních opatření.

Hodnocení stavu stromů má interdisciplinární charakter a zahrnuje analýzu široké škály faktorů. Hodnocení všech stromů je základem pro analýzu, z níž vychází návrh péče o daný strom nebo porost.

Dendrologický průzkum byl zpracován do přehledných inventarizačních tabulek včetně mapového zákresu, které jsou součástí přílohy.

Dendrologický průzkum obsahuje:

- Základní taxonomické údaje (latinský a český název – rod, druh, kultivar)
- Základní dendrometrické údaje:
  - *Průměr kmene* (měřený ve výšce 1,3 m, zaokrouhlen na celé centimetry).
  - *Výška stromu* (vzdálenost mezi bází kmene a vrcholem koruny zaokrouhlená na 0,5 m).
  - *Výška nasazení koruny* (vzdálenosti mezi patou kmene a místem, kde začíná hlavní objem větví a asimilačních orgánů zaokrouhlená na 0,5 m).
  - *Šířka koruny* (průměr průmětu koruny na rovinu kolmou k výšce stromu zaokrouhlen na celé metry), kvalitativní atributy stromů.
  - *Fyziologické stáří* (vývojové stádium jedince).
  - *Vitalita* (charakteristika popisující životaschopnost jedince – dynamiku průběhu fyziologických funkcí).
  - *Zdravotní stav* (charakter mechanického narušení či poškození jedince).
  - *Stabilita* (úroveň rizika selhání stromu vývratem, zlomem kmene nebo odlomením významné části koruny, provozní bezpečnost).
  - *Perspektiva* (předpokládaná délka existence stromu na daném stanovišti).

Výsledek inventarizace dřevin je nejvíce vypovídající ze **sadovnické hodnoty** stromů, která zohledňuje všechny předchozí zkoumané prvky, zahrnuté do dendrologického průzkumu. Sadovnická hodnota představuje syntetickou hodnotu stromu z pohledu zahradní a krajinářské architektury, která vyjadřuje současnou a potenciální funkčnost, jež vyplývá z biologicky podmíněných vlastností. Funkčnost stromu, kterou vyjadřuje sadovnická hodnota, určují především tyto jeho biologicky podmíněné charakteristiky:

- taxon (včetně vhodnosti na dané stanoviště),
- dendrometrické veličiny,
- architektura nadzemní části,
- kvalitativní atributy.

Popis jednotlivých stupňů sadovnické hodnoty:

1. jedinec velmi hodnotný,
2. jedinec nadprůměrně hodnotný,
3. jedinec průměrně hodnotný,
4. jedinec podprůměrně hodnotný,
5. jedinec velmi málo hodnotný.

Dalšími důležitými hodnotícími kritérii u dendrologického průzkumu je vitalita (životní funkce), zdravotní stav a perspektiva.

Vitalita neboli životní funkce, fyziologická vitalita nebo životaschopnost charakterizuje jedince z pohledu dynamiky průběhu jeho fyziologických funkcí. Vitalita je hodnocena na základě souhrnného vyhodnocení zejména následujících projevů stromu a jejich souběhu:

- rozsah defoliace (případně odhad počtu ročníků jehlic),
- změny velikosti a barvy asimilačních orgánů,
- významné napadení asimilačních orgánů chorobami a škůdci,
- dynamika vývoje sekundárních výhonů,
- změny formy větvení vrcholové části koruny,
- prosychání na periferii koruny,
- při fyziologickém stáří 1 až 3 dynamika výškového přírůstu.

Slovní hodnocení vitality:

1. výborná až mírně snížená,
2. zřetelně snížená,
3. výrazně snížená,
4. zbytková vitalita,
5. suchý strom.

U **zdravotního stavu** (defekty a poškození) stromu charakterizujeme jedince z pohledu jeho mechanického narušení a poškození. Je hodnocen na základě souhrnného vyhodnocení zejména následujících projevů a jejich souběhu:

- mechanické poškození,
- napadení dřevními houbami, xylofágním hmyzem,
- přítomnost silných suchých větví,
- přítomnost dutin a výletových otvorů,
- přítomnost defektních a poškozených větví.

Stupnice zdravotního stavu:

1. zdravotní stav výborný a dobrý,
2. zhoršený,
3. výrazně zhoršený,
4. silně narušený,
5. kritický nebo rozpadlý strom.

Perspektivu stromu charakterizujeme zjednodušeným způsobem předpokládanou délkou jeho existence na daném stanovišti, kterou udává stav jedince (vitalita a zdravotní stav) při současném zohlednění limitů stanoviště.

Stupnice perspektivy:

- A. dlouhodobě perspektivní
  - strom na stanovišti vhodný a udržitelný v horizontu desetiletí,
- B. krátkodobě perspektivní (perspektiva dočasná)
  - strom na stanovišti dočasně udržitelný, případně ve stavu, kdy nelze očekávat dlouhodobou perspektivu,
- C. neperspektivní
  - strom na stanovišti nevhodný, případně s velmi krátkou předpokládanou dobou ponechání.

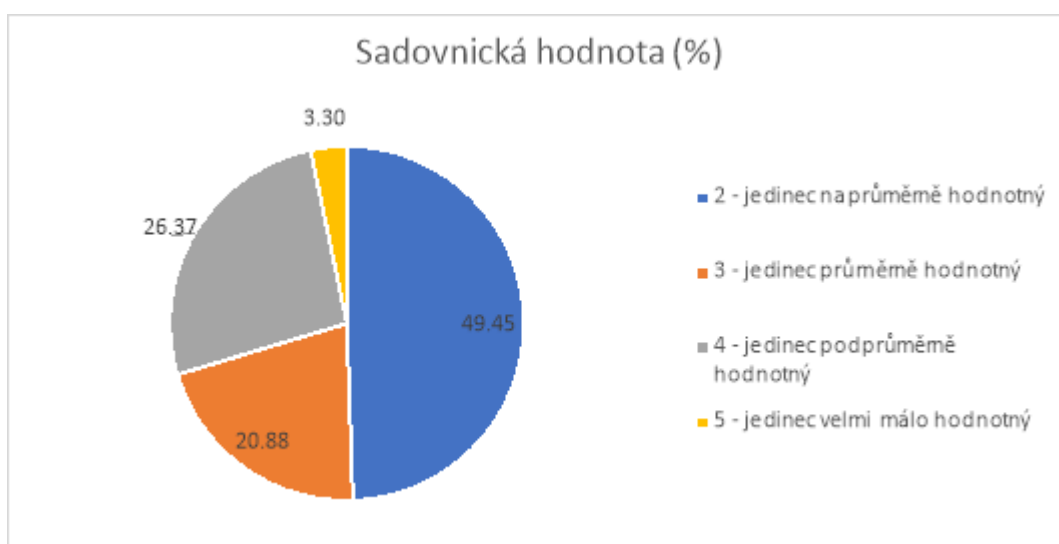
3 Výsledky a diskuse

3.1 Dendrologický průzkum

Výsledek inventarizace dřevin je nejvíce vypovídající ze sadovnické hodnoty stromů, která zohledňuje všechny předchozí zkoumané prvky zahrnuté do dendrologického průzkumu.

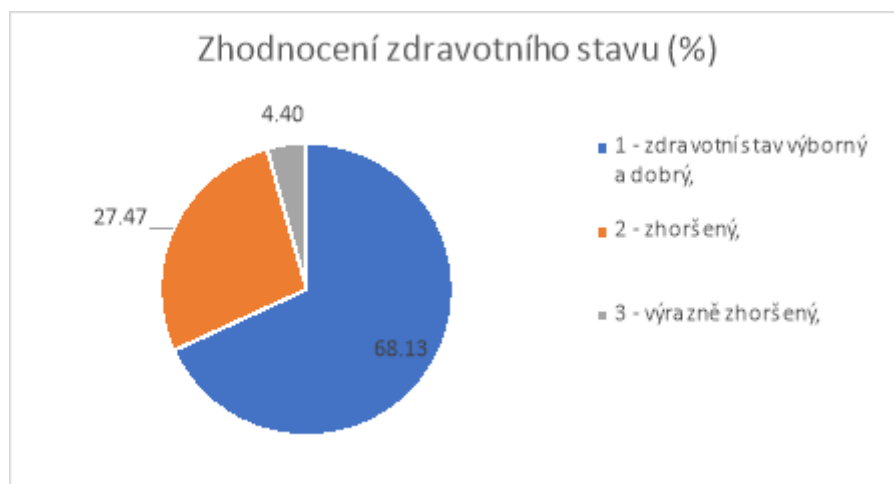
Sadovnická hodnota u většiny stromů má hodnotu 2 – nadprůměrně hodnotný strom. Problémem ale je, že většina nadprůměrně hodnotných dřevin je v řešeném území krátkověká. Jejich hodnota ale spočívá především v udržení dostatečného množství vzrostlých stromů v krajině. Z dlouhověkých hodnotných dřevin se zde vyskytuje především lípa srdčitá (*Tilia cordata*), která ovšem vlivem absence pěstebních zásahů ve výchovné fázi nemá dobře zapěstované koruny. Vyskytuje se zde kodominantní větvení a vícekmenné formy jedinců.

Porovnání sadovnické hodnoty je zobrazen na obrázku 3:1. Při porovnání sadovnické hodnoty bylo zjištěno, že mnoho vzrostlých stromů má sadovnickou hodnotu 4 – dožívající strom. Jedná se především o vrby křehké (*Salix fragilis*). Životnost prodloužíme vhodně provedeným pěstebním zásahem – řezem. U některých vrb postačí řez zdravotní, spočívající hlavně v odstranění suchých větví. U většiny jedinců bude vhodným sesazovacím řezem nebo lokální redukcí koruny zajištěna stabilita a bezpečnost porostu.

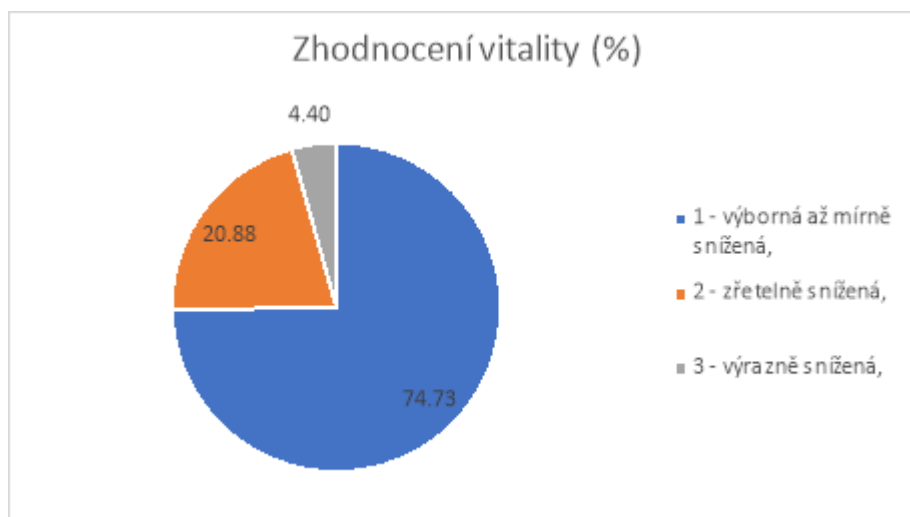
Obrázek 3:1: vyhodnocení sadovnické hodnoty

Na obrázku 3:2 je zobrazeno zhodnocení zdravotního stavu inventarizovaných stromů v procentech. Z grafu vyplývá, že 68,13 % stromů má zdravotní stav výborný a dobrý, 27,47 % stromů má zdravotní stav zhoršený a 4,40 % stromů stav výrazně zhoršený.

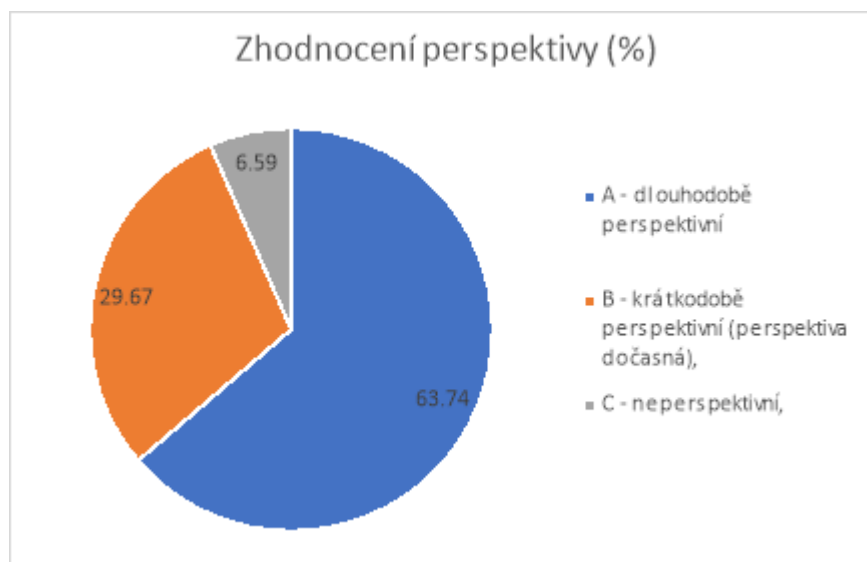
Obrázek 3:2: vyhodnocení zdravotního stavu

Obrázek 3:3 znázorňuje zhodnocení vitality inventarizovaných stromů v procentech. Vyplývá z něj, že 74,73 % stromů má vitalitu výbornou až mírně sníženou, 20,88 % stromů má vitalitu zřetelně sníženou a 4,40 % stromů má vitalitu výrazně sníženou.

Obrázek 3:3: vyhodnocení vitality

Na obrázku 3:4 je zobrazeno zhodnocení perspektivy v procentech. Perspektivu A, tedy dlouhodobě perspektivní má 63,74 % inventarizovaných stromů. Perspektivu B, tedy krátkodobě perspektivní neboli perspektivu dočasnou má 29,67 % stromů a perspektivu C, tedy neperspektivní má 6,59 % stromů.

Obrázek 3:4: vyhodnocení perspektivy

3.1.1 Zhodnocení stavu stromořadí podél komunikace

Jedná se o stromy podél komunikace III/1415. Stromy dle inventarizačních tabulek č. 1–9. Stromořadí tvoří 4 lípy srdčité (*Tilia cordata*), 3 švestky domácí (*Prunus domestica*) a 2 třešně ptačí (*Prunus avium*). Poslední dvě jmenované nejsou vhodné pro trvalejší krajinnou zeleň.

Slivoně jsou ve špatném zdravotním stavu a jsou ve fázi dožívajícího stromu. Jsou proschlé, některé mají vylomené kosterní větve a je zde častý souběh několika faktorů ovlivňujících jak stabilitu, tak zdravotní stav. Proto bylo doporučeno jejich pokácení. Za pokácené stromy byla navržena náhradní výsadba v podobě jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*), který je vhodný z hlediska mapy potenciální přirozené vegetace (MPPV) a přitom vhodný velikostí koruny pro liniové výsadby kolem komunikací. Tím, že se stromořadí nachází na náspu podél místní komunikace, nebudou stromy ohroženy posypovými solemi, které by tento druh nesnesl.

Stromořadí má funkci estetickou, pohledovou i funkční. Mělo by zlepšovat mikroklima a odclonit především pohledově komunikaci od krajinné zeleně.

3.1.2 Zhodnocení stavu stromů podél rybníka Vyšovák

Jedná se o seskupení stromů č. 10–50, které navazují na biokoridor. Seskupení tvoří 3 lípy srdčité (*Tilia cordata*) a směrem k biokoridoru ho tvoří topol osika (*Populus tremula*). Zástupci topolu osiky (*Populus tremula*) jsou převážně dospělí jedinci nebo dospívající jedinci. Porost je zakončen skupinou třešní ptačích (*Prunus avium*) a vrb křehkých (*Salix fragilis*). Dominantou hráze rybníka je ořešák královský (*Juglans regia*), jehož majestátnost bude vyzdvihnuta v navrženém řešení.

Setrvání většiny dřevin na stanovišti je dlouhodobě perspektivní. Dřeviny plní funkci estetickou a pohledovou. Slouží jako úkryt pro živočichy vyskytující se v okolí rybníka Vyšovák. Skladba dřevin vyhovuje i podle nároků na stanoviště. Abychom udrželi tyto dřeviny, bude vhodné udělat pěstební zásahy. Minimálně zdravotní a bezpečnostní řezy, které zajišťují bezpečnost dřevin a návštěvníků parku. Zároveň budou upraveny podchozí výšky a vyvětvení náletových dřevin tak, aby splňovaly požadavky alejového stromu.

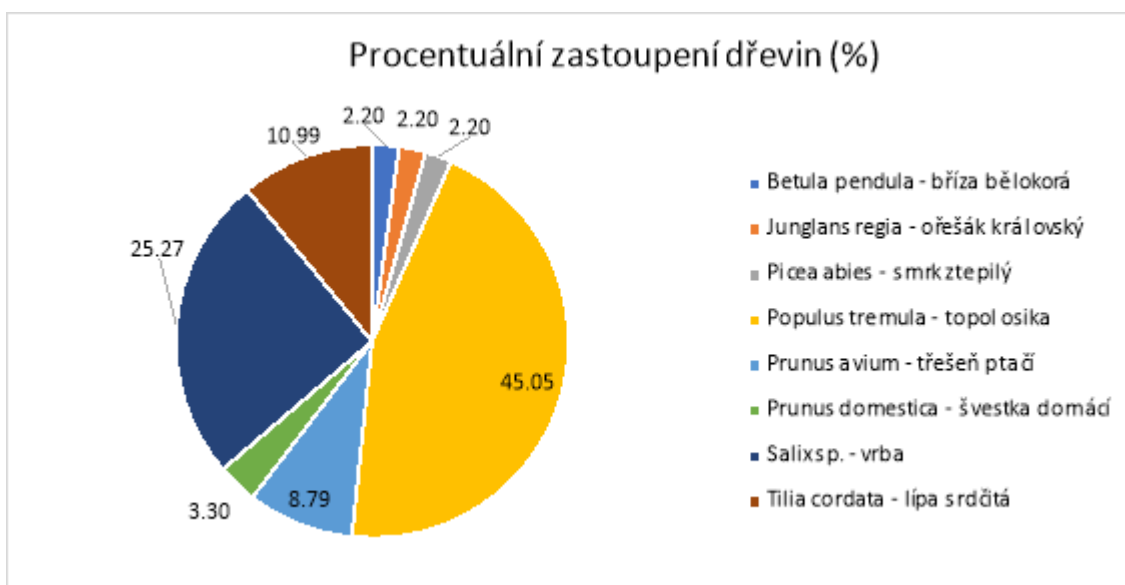
3.1.3 Zhodnocení stavu stromů místního biokoridoru

Stromy č. 50–84 tvoří biokoridor LBK 22 v řešeném území. Jedná se o koridor tvořený převážně topolem osikou (*Populus tremula*) a vrbou křehkou (*Salix fragilis*). Vrby jsou ve fázi dožívajícího stromu. Postupně degradují a lámou se, což v prostoru biokoridoru není na škodu, neboť je tím tvořeno zázemí pro drobné živočichy. Pro odstranění velkého množství náletových dřevin bude provedena prořezávka celého biokoridoru. Cílem je vytvoření vícediverzifikovaného prostředí a začlenění dlouhověkových dřevin, které postupně nahradí krátkověké vrby a topoly. Celý koridor má velmi významnou funkci stabilizační a je nedílnou součástí krajinného rázu této lokality. Další přidanou hodnotou je zvuková a pohledová bariéra. Obnova bude vycházet z potencionální přirozené vegetace, aby nedošlo k narušení druhové skladby území.

3.1.4 Zhodnocení stavu stromů kolem domu s pečovatelskou službou

Kolem budovy se nachází několik stromů s čísly 85–91. Je zde několik jedinců lípy srdčité (*Tilia cordata*), smrku ztepilého (*Picea abies*) a jeden ořešák královský (*Juglans regia*). Stromy jsou v dobrém zdravotním stavu a není u nich důležitý pěstební ani zdravotní zásah.

Obrázek 3:5 zobrazuje celkové procentuální zastoupení dřevin. Celkový počet zinventarizovaných stromů je 91. Nejvíce zastoupeným druhem v řešeném území je topol osika (*Populus tremula*), který je zastoupen v 45,05 % a celkem se v řešeném území nachází 41 jedinců. Druhým nejčastějším druhem je vrba (*Salix sp.*). Vrba tvoří 25,27 % celého porostu, tedy 23 jedinců. Třetím nejčastěji zastoupeným druhem je lípa srdčitá (*Tilia cordata*), která zaujímá 10,99 %, a nachází se zde 10 jedinců. Dalším druhem, jenž se v území vyskytuje, je třešeň ptačí (*Prunus avium*), zahrnuje 8,79 % stromů a v území se nachází 8 jedinců. Dále se v území nachází 3 kusy švestky domácí (*Prunus domestica*), která tak tvoří 3,30 %. Poslední tři druhy se v území nacházejí ve stejném počtu dvou kusů a tvoří tedy každý 2,20 %.

Obrázek 3:5: procentuální zastoupení dřevin

3.2 Analýza území

Před samotným návrhem byly v rámci analýzy stávajícího stavu vyhodnoceny vlivy a působení okolí.

Pozitivní vlivy:

- množství roztroušené zeleně v okolí,
- přítomnost vodních prvků – vodotečí i vodních ploch,
- okrajová a klidová část obce,
- nástupní část na vycházkové trase,
- v biokoridoru se nacházejí přirozené prostupy do krajiny,
- místo umožňující výhled na hladinu rybníka.

Negativní vlivy:

- nedostatečnost stinných ploch v docházkové vzdálenosti seniorů – obyvatel domu s pečovatelskou službou s omezenou hybností,
- dlouhodobé zanedbání péče o vzrostlou krajinnou zeleň v řešeném území.

Limitující faktory:

- nutná součinnost více vlastníků dotčených pozemků při realizaci,
- vedení nízkého napětí – ochranné pásmo 7 m,
- hranice lokálního biokoridoru LBK 22,
- dvě komunikace III. třídy spojující obec Temelín a Lhota pod Horami a Temelín a Kaliště,
- parkovací zóny a příjezdové komunikace do areálu,
- přístupnost k technickému zázemí a navazující točna,
- zachování stávající cestní sítě.

Při zjišťování limitujících faktorů bylo hovořeno se všemi dotčenými vlastníky pozemků a byly zohledněny požadavky na využití území. Dále byly zjištěny záměry, jak mají jednotliví vlastníci v plánu do budoucna tyto prostory využívat. Pro osoby z domu s pečovatelskou službou je důležité zajištění vycházkových okruhů v dostupné vzdálenosti, ideálně s částečným zastíněním, a umístění odpočinkových zón v zákoutí zeleně. Pro pohyblivější osoby by bylo vhodné umístění záhonků a zeleně, o které by se mohli starat, a místa posezení pro společné, kolektivní stmelující aktivity. Sousedící zemědělské subjekty souhlasí se zextenzívním hospodařením v dané lokalitě a podporou biodiverzity.

3.3 Studie revitalizace parku

V rámci studie byla nejprve navržena cestní síť parku, která zajišťuje průchodnost celého prostoru. Bylo vyprojektováno několik vycházkových okruhů podle náročnosti. Tyto okruhy jsou navzájem propojeny a umožňují i průchodnost dále do krajiny. Průchodnost do krajiny není zajištěna zpevněnými cestami, ale bude tvořena průseky v extenzivním travním porostu tak, aby navazovala na stávající účelové komunikace.

Cestní síť je zpevněna především v prostoru přímo navazujícím na dům s pečovatelskou službou, kde jsou cestičky tvořeny zámkovou dlažbou červené barvy a hlavní páteřní komunikací vedoucí podél vodoteče. Avšak povrch cestiček na zbytku parku by měl mít pouze mlatovou povrchovou úpravu, aby bylo umožněno vsakování vody. Celé území je silně podmáčeno. Když tato cesta protne biokoridor, stane se z ní travnatá pěšina, udržovaná pravidelným sekáním. Tato pěšina bude prosekána v lučním porostu, jen se její charakter přirozeně změní intenzitou seče. Dvakrát za rok bude celá plocha louky posečena, čímž pěšina zmizí, avšak přesto bude patrná již výše zmíněnou změnou druhového složení.

Druhým krokem bylo umístění klidových zón. Největší klidová zóna by měla být situována na hraně stávajícího parku a volné krajiny přímo navazující na břehové porosty. Druhá klidová zóna ve tvaru slzy se nachází přímo v lučním porostu a je umístěna tak, aby plnila funkci estetickou, a přitom co nejméně znesnadňovala údržbu lučních porostů. Třetí klidová zóna se nachází v bezprostřední blízkosti domu s pečovatelskou službou a zajišťuje bezbariérový odpočinek v zeleni i pro nejméně pohyblivé osoby. Kolem této části je umístěna intenzivní celoročně zajímavá vegetace, zajišťující proměnlivost a atraktivitu prostoru.

Dalším důležitým prvkem je umístění vzrostlé vegetace, kterou můžeme rozdělit do následujících celků. Prvním z nich je výsadba liniové zeleně podél komunikace na jižní straně řešeného území. Ta přímo navazuje na stávající porosty břehové vegetace, které budou dosazeny dlouhověkými a prostorově zajímavými dřevinami. Poté bude záměrně zeleň odstraněna a nedosazena, aby byl zajištěn průhled na vodní hladinu směrem z vycházkových okruhů před budovou. Další důležitou linií zelení jsou navržené výsadby kolem vycházkových okruhů v blízkosti domu s pečovatelskou službou. Byly zde voleny především okrasné druhy dřevin.

Důležitým prvkem je solitérní remízek v blízkosti budovy tvořený ořešáky královskými (*Juglans regia*) a třešněmi ptačími (*Prunus avium*), který je velmi cenný pro své umístění v prostoru.

Průchodem přes lávku se dostáváme ke čtvrtému prvku dominantní vegetace, kterou lze nazvat zelení krajinnou, nýbrž se jedná o dosadbu lokálního biokoridoru. Ta bude provedena dubem zimním (*Quercus petraea*) v okrajových částech a dubem letním (*Quercus robur*) v břehových částech. Vzhledem k tomu, že biokoridor se nachází na západní návětrné straně, bude použita i podsadba keři, čímž se vytvoří stupňovitost porostů, a bude vytvořen neprodouvací – nepropustný větrolam. Podsadba keřů bude zajištěna krušinou olšovou (*Frangula alnus*), střemchou obecnou (*Prunus padus*), vrbou jívou (*Salix caprea*) a vrbou košíkářskou (*Salix viminalis*).

Na západní straně pozemku, který je protilehlý biokoridoru, bude vytvořen remízek. Tvar remízku je definován sousedním pozemkem, jenž nebyl do návrhu parku zahrnut. Remíz bude tvořen kombinací vzrostlé zeleně a keřového patra podobně jako biokoridor. Jen zde již nebude kladen takový důraz na použití zeleně dle MPPV, ale bude zohledněna zkušenost a doporučení vztahující se ke změně klimatu. Kosterční dřevinou byl zvolen dub zimní (*Quercus petraea*) v kombinaci s javorem klenem (*Acer pseudoplatanus*), jejichž borka je i v mládí dostatečně odolná vůči povětrnostním vlivům. Okraje remízů budou vysázeny suchomilnými keři, které se v krajině přirozeně vyskytují, jako trnka obecná (*Prunus spinosa*), růže šípková (*Rosa canina*), kalina obecná (*Viburnum opulus*) a klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata*).

3.3.1 Struktura parku

Struktura parku je navržena tak, aby byla zajištěna dynamika celého prostoru tvarem a průchodností cestní sítě. Předpokládáme-li nejčastější nástup na vycházkové trasy u domu s pečovatelskou službou, první pohled padne na intenzivní květinové a keřové výsadby lemující parkoviště před budovou. Následně ať zvolíme jakýkoli směr, půjdeme kolem stromových výsadeb zajišťujících polétavý stín podél cestní sítě. Všechny tři směry vyústí u hlavní klidové zóny s ohništěm. Kolem této klidové zóny je velký šterkový trvalkový záhon, kruhová cesta a lem tvořený vysokými kvetoucími keři. Dále cestní síť vede kolem vysutého dřevěného mola nad hladinu rybníka s posezením umocňujícím klidový výhled na hladinu. Tato část je doplněna solitérní vrbou smuteční (*Salix alba 'Tristis'*).

Když pokračujeme, projdeme kolem stávajícího remízu tvořeného třešní ptačí (*Prunus avium*) a ořešákem královským (*Juglans regia*). Tento remízek je cenný

---

pro svůj jarní (květ třešně) a podzimní efekt (barva listů a sběr vlašských ořechů). Následuje průchod přes lávku vedoucí nad vodotečí. Tato vodoteč, částečně zatrubněna, prochází biokoridorem a zajišťuje napájení Vyšového rybníka. Tento bezejmenný tok bude s největší pravděpodobností svodem odtokových kanálů ze zemědělských ploch nad tímto prostorem. Po průchodu touto zelenou branou se nám otevře pohled na louku zakončenou vzrostlými stromy. Tyto stromy jsou kombinací stávající a nově vysazené zeleně. Průchod loukou zajišťuje již zmíněná vysečená cesta s jednou zakomponovanou klidovou zónou. I u tohoto prvku je navržena výsadba květin a keřů, ovšem v menším měřítku než v hlavní klidové zóně.

Za klidovou zónou bude vysázen ovocný sad. Ten se bude skládat z tradičních odrůd jablek, hrušní, třešně a švestek ve tvaru polokmen či vysokokmen. Spon bude volen tak, aby umožňoval průjezd menší mechanizační techniky.

Po průchodu loukou se navracíme zpět přes lávku a průchod biokoridorem na opačné straně pozemků (severní straně). Nyní se nacházíme nad domem s pečovatelskou službou a můžeme si zvolit, kudy bude naše cesta pokračovat dál. Je možné jít zpět do obce Temelín po místní komunikaci, jít do domu s pečovatelskou službou nebo dále do krajiny po polních cestách.

Při návrhu řešení nebylo vycházeno jen z MPPV, která zohledňuje vegetaci původní a přirozenou, ale bere v potaz stále se měnící klima celé planety. Proto byla vzata v úvahu odborná studie inženýra Šímy Druhy rostlin vhodné pro zelené prostory vzhledem ke schopnosti adaptace na klimatické změny (z roku 2018), díky níž bylo zohledněno, které stromy jsou odolné vůči měnícímu se klimatu a s ním přicházejícím chorobám a škůdcům, kteří napadají a ničí porosty dříve považované za stabilní a dlouhověké. Též bylo uvažováno o použití lip srdčitých, jimiž by byla dobře propojena krajina a výsadby před pečovatelským domem. Bohužel se lípy neosvědčily při výsadbách do volné krajiny z návětrné strany, neboť velmi trpí na mrazové pukliny tím, že mají v mládí velmi tenkou borku.

3.4 Návrh řešení revitalizace parku

Návrh vychází ze studie řešeného území, přičemž je podrobněji zpracováno ztvárnění jednotlivých záhonů a přesněji definovány jednotlivé výsadby. Záhony jsou číslovány dle výkresu, který je součástí přílohy. Pro větší přehlednost jsou osazovací plány jednotlivých záhonů číslovány jinak než v samotném osazovacím plánu.

3.4.1 Alejové výsadby

Spojovacím prvkem celého návrhu jsou alejové výsadby, které doplňují hlavní cestní síť a tvoří kostru celého prostoru. Před domem s pečovatelskou službou je zachován dostatek pobytových trávníků pro volnočasové i komunitní aktivity. Tyto travnaté plochy jsou alejemi rozděleny do třech sekcí, přičemž v každé sekci je umístěn dominantní javor klen (*Acer pseudoplatanus 'Atropurpureum'*), který zajišťuje barevnou dominantu celého prostoru. Do prostoru byly umístěny celkem čtyři stromy, přičemž tři z nich jsou volně v prostoru a čtvrtý je zakomponován do hlavní odpočinkové a společenské zóny.

3.4.2 Liniové výsadby

Od domu s pečovatelskou službou vedou tři hlavní liniové výsadby tvořené alejovými stromy. První alej vede od centra obce k budově a je umístěna podél pěší komunikace a zároveň je dobře patrná z příjezdové cesty. Druhé složení bylo voleno tak, aby chom vycházeli z MPPV a původních dřevin, přičemž byly voleny takové kultivary od těchto stromů, aby stromy působily estetickým dojmem. Tato alej je složena z 4 kusů jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*) a 3 kusů hlohu obecného (*Crataegus laevigata 'Paul's Scarlet'*). Vzdálenost mezi jednotlivými stromy je 7 m.

Druhá liniová výsadba je spojnicí od budovy do celého vycházkového okruhu parku. Při návrhu byly zvoleny převážně okrasné kultivary. Jarní efekt zajišťuje 5 ks jírovce pleťového (*Aesculus carnea 'Briotti'*) a podzimní efekt tvořený žlutým zbarvením zajistí 5 ks javoru babyky (*Acer campestre 'Elsrijk'*). Rozstup mezi jednotlivými stromy byl navržen 7 m.

Třetí liniová výsadba odděluje severní křídlo domu a pobytové trávníky. Vzhledem k tomu, že již dále bude zeleň krajinná, byla navržena stejná druhová skladba jako u první aleje – jeřáb ptačí 4 ks (*Sorbus aucuparia*) a hloh obecný 4 ks (*Crataegus laevigata 'Paul's Scarlet'*). Podzimní efekt je dominantněji zajištěn ve dvou bočních liniových výsadbách pomocí jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*), který ho

---

zajišťuje svými zbarvenými listy i na podzim zrajícími plody. (*Crataegus laeviagata* 'Paul's Scarlet'). Jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*) bude fungovat i jako zdroj potravy pro volně žijící ptáky. Plody jírovce pleťového (*Aesculus carnea* 'Briotti') mohou sloužit pro hru dětí navštěvujících park.

Prostřední alej se zhruba ve dvou třetinách rozděluje a vede přímo k centrální části s ohništěm. Bylo navrženo osázení muchovníkem lamarkovým (*Amelanchier lamarckii*), který působí především estetickým dojmem květem na jaře, je cenný jedlými plody v létě a na podzim efektivním zbarvením listů, které přechází od žluté až po červenou.

Poslední okrasnou liniovou výsadbou je alej podél pozemní komunikace oddělující prostor parku, kdy je složení kombinací 5 ks jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*) a 4 ks javoru babyky (*Acer campestre* 'Elsrijk'). Složení navazuje na výsadby v parku a zohledňuje blízkost pozemní komunikace a možné ohrožení stromů provozem

a exhalacemi. Jedná se o náhradní výsadby za stávající stromy, které díky inventarizaci stromům byly navrženy na kácení. Rozestup mezi stromy byl opět volen 7 m.

3.4.3 Odpočinkové plochy

Odpočinkové plochy byly ztvárněny vždy obdobně, aby byl zachován podobný ráz ztvárnění v celém parku. Pobytové plochy v odpočinkových zónách jsou tvořeny mlatovým povrchem, který je rámován skupinami trvalek či keřů. Trvalkové záhony jsou pojednány jako extenzivní šterkové záhony a jejich druhové složení vychází ze šlechtění a doporučení Průhonických směsí – Smíšené trvalkové výsadby od Ing. Adama Bartoše (2018). Keřové výsadby v blízkosti odpočinkových ploch mají kaskádový charakter – v těsné blízkosti se nacházejí nízké keře dekorační listem či květem a ve vzdálenějších částech jsou voleny keře větší, aby tvořily i odclonění jednotlivých prostorů. Každá odpočinková pobytová plocha obsahuje lavičky, odpadkové koše a informační tabule, kde bude napsán provozní řád parku a informace o složení jednotlivých záhonů doplněné o fotografie rostlin a dřevin.

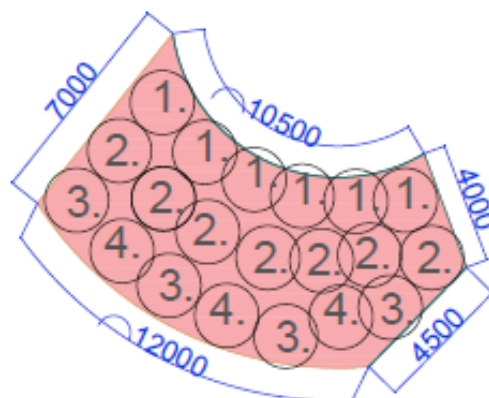
První odpočinková plocha se nachází přímo u domu s pečovatelskou službou a měla by být zázemím pro nejméně pohyblivé obyvatele nebo může fungovat jako místo pro setkávání administrativních pracovníků. V tomto prostoru je umístěno posezení a ohraničeno záhony H a I. Vedle tohoto prostoru se nachází velké parkoviště, které je od prostoru celého parku odděleno liniovou výsadbou keřů – záhon J.

Záhon keře H

Tabulka 3:1: záhon H

číslo dle OP	název latinsky	název česky	počet ks
32	<i>Deutzia gracilis</i> 'Nana'	trojpuk něžný	6
33	<i>Spiraea japonica</i> 'Anthony waterer'	tavolník japonský	7
34	<i>Forsythia intermedia</i> 'Minigold'	zlatice prostřední	4
35	<i>Caryoptersi cladonensis</i>	ořechokřídlec	3

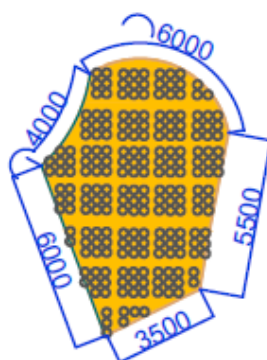
Jedná se o záhon o ploše 73,8 m². Složení výsadby je uvedeno v tabulce 5.1 a byly zvoleny nízké kvetoucí a okrasné keře. Výška keřů je do jednoho metru, vyjma ořechokřídlece (*Caryopteris cladonensis*), kde bude záležet na zvoleném kultivaru. Tento záhon bude kvést od brzkého jara s malou přestávkou v plném létě do pozdního podzimu. Výška keřů byla volena nízká z toho důvodu, aby keře umožňovaly výhled na celý park.

Obrázek 3:6: záhon H

Záhon trvalky I

Záhon s plochou 40,6 m². Trvalková směs – Barevná paleta. Bylo doporučeno použít 9 ks trvalek na 1 m². Proto bylo na tento záhon navrženo použít celkem 366 kusů trvalek a 975 cibulovin. Tvar záhonu s rozměry je na obrázku 3:7 a složení záhonu je popsáno v tabulce 5.2.

Obrázek 3:7: záhon I

Tabulka 3:2: osazovací plán záhon I

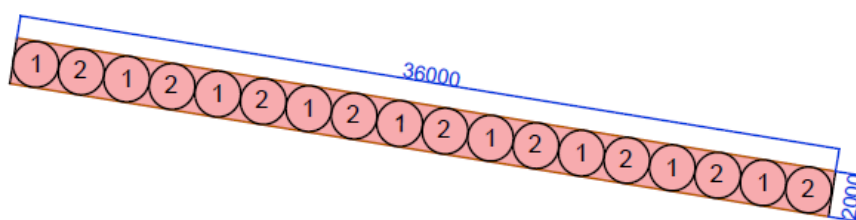
funkce ve směsi	latinské jméno	české jméno	počet kusů
solitérní rostliny	<i>Gypsophila paniculata</i> 'Festival White'	šater latnatý	6
9%	<i>Filipendula vulgaris</i> 'Plena'	tužebník obecný	6
	<i>Lythrum salicaria</i> 'Robert'	kyprej vrbice	6
	<i>Deschampsia caespitosa</i> 'Schottland'	metlice trsnatá	6
	<i>Molinia caerulea</i> 'Edit Dudsuz'	bezkoleneček modrý	6
	skupinové rostliny	<i>Aster amellus</i> 'Veilchenkonigin'	astra / hvězdnice chlumní
56%	<i>Deschampsia caespitosa</i> 'Palava'	metlice trsnatá	20
	<i>Salvia pratensis</i> 'Rose Rhapsody'	šalvěj luční	20
	<i>Campanula persicifolia</i> 'Alba'	zvonek broskvolistý	20
	<i>Dianthus knappi</i>	hvozdík	20
	<i>Euphorbia polychroma</i> (syn. <i>E. epithymoides</i>)	pryšec mnohobarvý	20
	<i>Iris</i> 'Ride The Wind'	kosatec	20
	<i>Origanum vulgare</i> 'Aureum'	dobromysl obecná	20
	<i>Sedum</i> 'Black Jack'	rozchodník	20
	<i>Salvia nemorosa</i> 'Schwellenburg'	šalvěj hajní	20
pokryvné rostliny	<i>Anemone sylvestris</i>	sasanka lesní	22
29%	<i>Geranium sanguineum</i> 'Striatum'	kakost krvavý	22
	<i>Dianthus deltoides</i> 'Brillant'	hvozdík křopenatý	22
	<i>Sedum album</i> 'Coral Carpet'	rozchodník bílý	22
	<i>Thymus praecox</i> 'Purpurascens'	mateřídouška časná	22
vtroušené	<i>Linum narbonense</i>	len	8
6%	<i>Verbascum chaixi</i>	divizna	8
	<i>Catananche caerulea</i>	poblekla modrá	8
cibuloviny	<i>Allium neapolitanum</i>	česnek	195
	<i>Iris reticulata</i> 'Purple Gem'	kosatec	195
	<i>Muscari botryoides</i> 'Superstar'	modřeneček široolistý	195
	<i>Gladiolus byzantinus</i>	mečík byzantský	195
	<i>Tulipa praestans</i> 'Unicum'	tulipán	195

Záhon keře J

Tabulka 3:3: záhon J

číslo dle OP	název latinsky	název česky	počet ks
36	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Rotundifolia'	bobkovišeň lékařská	9
37	<i>Buddleja davidii</i>	komule davidova	9

Záhon o ploše 72 m². Výsadby jsou voleny z vysokých keřů, přičemž je kladen důraz na zaclonění i v zimních měsících, což zajišťuje stálezelená bobkovišeň lékařská (*Prunus laurocerasus* 'Rotundifolia'). V předchozím keřovém záhonu chybí letní efekt, který je zde doplněn pomocí komule davidovi (*Buddleia davidii*), jež kvete v plném létě a navíc láká opylovače. Druhové složení záhonu je zobrazeno v tabulce 3:3 a tvar záhonu je zobrazen na obrázku 3:8.

Obrázek 3:8: záhon J

Druhá odpočinková plocha a centrální estetická část celého parku je tvořena travnatým pobytovým trávníkem, ve kterém je zakomponováno kruhové místo pro posezení a ohniště. Vedle něj byl navržen již zmíněný javor klen (*Acer pseudoplatanus* 'Atropurpurem'), jenž zajišťuje zastínění a designový prvek. Travnatá část je lemována záhonem keřů D a trvalkovým záhonem C. Za těmito záhony vede malý vycházkový okruh lemovaný i z druhé strany keřovými výsadbami B a E.

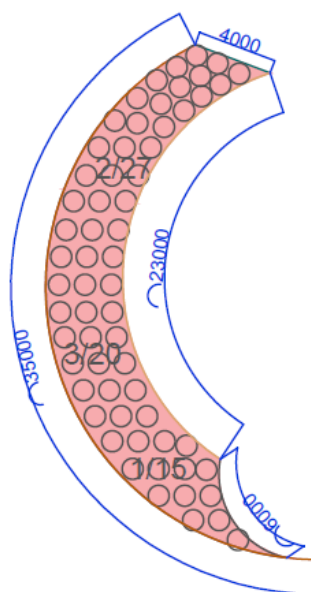

Záhon keře D

Tabulka 3:4: záhon D

číslo dle OP	název latinsky	název česky	počet ks
22	<i>Weigela 'Ebony and Ivory'</i>	vajgélie	15
24	<i>Spiraea nipponica</i>	tavolník niponský	18
26	<i>Weigela florida 'Minuet'</i>	vajgélie květnatá	27

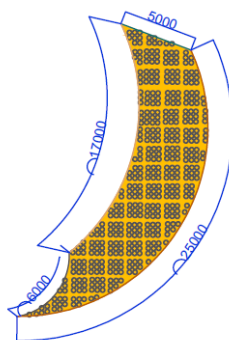
Jedná se o záhon o ploše 91 m². Je složen z nízkých keřů. Vajgélie (*Weigela 'Ebony and Ivory'*) je cenná bordovým zbarvením listů po celý rok, jarní kvetení záhonu zajišťuje tavolník niponský (*Spiraea nipponica*) a letní efekt navodí květy obou vajgélií a podzimní efekt barevné zbarvení listů všech keřů. Složení záhonu je zobrazeno v tabulce 3:4 a tvar záhonu s rozměry na obrázku 3:9.

Obrázek 3:9: záhon D

Záhon trvalky C

Záhon s plochou 86,7 m². Trvalková směs – sen letní noci. Bylo navrženo použít 9 kusů trvalek na 1 m², tudíž celkem 780 kusů trvalek 2 340 cibulovin. Složení záhonu je popsáno v tabulce 3.5 a tvar záhonu je zobrazen na obrázku 3:10.

Obrázek 3:10: záhon C

Tabulka 3:5: osazovací plán záhon C

funkce ve směsi	latinské jméno	české jméno	počet kusů
solitérní rostliny	<i>Agastache</i> 'Blue Fortune'	agastache	23
15%	<i>Aster lateriflorus</i> 'Bleke Bet'	hvězdnice/ astra	23
	<i>Nasella tenuissima</i> (syn. <i>Stipa t.</i>)	kavyl	23
	<i>Panicum virgatum</i> 'Rotstrahlbusch'	proso prutnaté	23
	<i>Echinacea purpurea</i> 'Magnus'	třapatkovka nachová	23
skupinové rostliny	<i>Euphorbia polychroma</i>	prýšec mnohobarvý	40
45%	<i>Festuca glauca</i>	kostrava sivá	40
	<i>Veronica teucrium</i> 'Knallblau'	rozrazil ožankovitý	40
	<i>Lychnis coronaria</i> 'Alba'	kohoutek věncový	40
	<i>Pennisetum alopecuroides</i> 'Hameln'	dochan psárkovitý	40
	<i>Salvia verticillata</i> 'Purple Rain'	šalvěj přeslenitá	40
	<i>Pseudolysimachion spicatum</i> (syn. <i>Veronica</i>)	rozrazil klasnatý	40
	<i>Lavandula angustifolia</i> (přesev)	levandule úzkolistá	40
	<i>Hyssopus officinalis</i> subsp. <i>aristatus</i>	yzop lékařský	40
<i>Salvia officinalis</i> 'Berggarten'	šalvěj lékařská	40	
pokryvné rostliny	<i>Thymus pulegioides</i>	mateřídouška vejčitá	35
33%	<i>Geranium dalmaticum</i>	kakost dalmatský	35
	<i>Teucrium chamaedrys</i> 'Nanum'	ožanka kalamandra	35
	<i>Stachys byzantina</i> 'Silver Carpet'	čistec vlnatý	35
	<i>Nepeta</i> × <i>faassenii</i> 'Kit Kat'	šanta	35
	<i>Campanula poscharskyana</i> 'Glandore'	zvonek Poscharskův	35
vtroušené	<i>Gaura lindheimeri</i>	svíčkovec Lindheimerův	28
7%	<i>Lychnis chalconica</i> 'Alba'	kohoutek věncový	28
cibuloviny	<i>Allium aflatunense</i> 'Purple Sensation'	česnek	390
	<i>Allium jesdianum</i> 'Michael Hoog'	česnek	390
	<i>Allium caeruleum</i>	česnek	390
	<i>Narcissus</i> 'Jetfire'	narcis	390
	<i>Muscari latifolium</i>	modřenec	390
	<i>Crocus tommasinianus</i> 'Whitewel Purple'	šafrán Tommasiniho	390

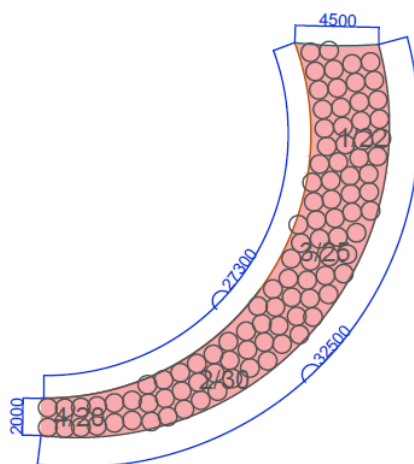

Záhon keře B

Tabulka 3:6: záhon B

číslo dle OP	název latinsky	název česky	počet ks
22	Weigela 'Ebony and Ivory'	vajgémie	22
23	Potentilla fruticosa 'Goldstar'	mochna křovitá	30
24	Spiraea nipponica	tavolník niponský	25
25	Spiraea japonica 'Goldflame'	tavolník japonský	20

Záhon o celkové ploše 283 m². Jeho složení bylo voleno také z nízkých keřů, kdy na jaře kvete tavolník niponský (*Spiraea nipponica*), poté vykvete tavolník japonský (*Spiraea japonica* 'Goldflame'), letní efekt zajišťuje květ vajgémie a prakticky celý rok od léta do podzimu kvete mochna křovitá (*Potentilla fruticosa* 'Goldstar'). Složení záhonu je zobrazeno v tabulce 3:6 a tvar záhonu je zobrazen v obrázku 3:11.

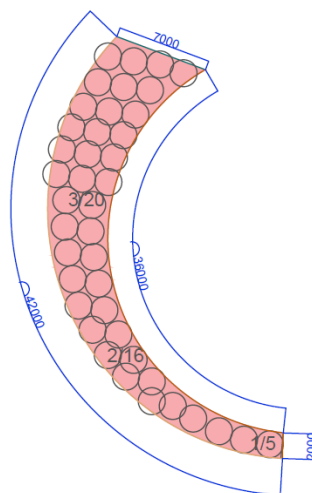
Obrázek 3:11: záhon B

Záhon keře E

Tabulka 3:7: záhon E

číslo dle OP	název latinsky	název česky	počet ks
19	<i>Syringa vulgaris</i>	šeřík obecný	5
27	<i>Deutzia gracilis</i>	trojpuk něžný	16
28	<i>Physocarpus opulifolius</i> 'Red baron'	tavola kalinolistá	20

Záhon s plochou 149 m². Jedná se o výsadbu vysokých keřů, které vytvářejí bariéru a intimitu celého prostoru. Aby celá odpočinková zóna k sobě ladila, byl vždy jeden keř ve skupině volen s vínovým zbarvením listů. Zde tento prvek zastupuje tavola kalinolistá (*Physocarpus opulifolius* 'Red baron'), která má i efektní bílé květy kvetoucí v pozdním jaře a na začátku léta. Bílé květy jsou velmi kontrastní k vínovým listům. Jarní efekt zajišťuje šeřík obecný (*Syringa vulgaris*) a trojpuk něžný (*Deutzia gracilis*). Celý tento záhon je v odstínech vínové, fialové a bílé. Složení záhonu je zobrazeno v tabulce 3:7 a tvar a velikost na obrázku 3:12.

Obrázek 3:12: záhon E

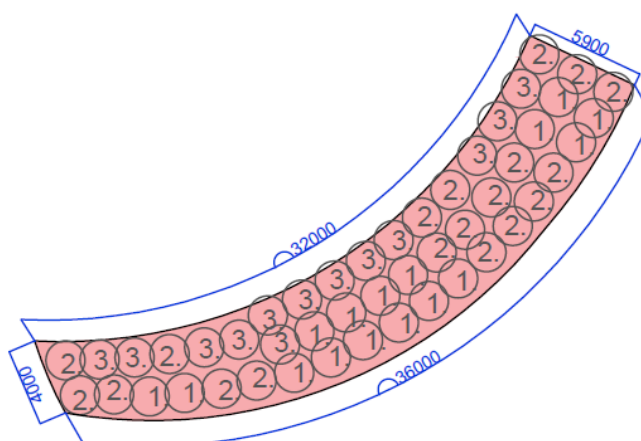
Druhá odpočinková plocha se postupně rozvolňuje na oba směry, kde navazuje další trasa, podél níž je situována pracovní terapeutická zahrada s vyvýšenými záhony. Celkem je umístěno 12 vyvýšených záhonů o rozměrech 2000 mm šířky a 1200 mm délky. Do prostoru k těmto záhonům byly umístěny tři nádrže na vodu o rozměrech 1 m³, do kterých bude voda napouštěna, nebo pravidelně zavážena. Pro snadnější obsluhu bude do nádrží umístěno ponorné čerpadlo, napojené na hadice. Záhony budou umístěny na mlatovém povrchu. Do prostoru bylo také navrženo umístit tři kompostéry. Tento prostor je orámován záhonem A.

Záhon keře A

Tabulka 3:8: záhon A

číslo dle OP	název latinsky	název česky	počet ks
19	<i>Syringa vulgaris</i>	šerík obecný	16
20	<i>Forsythia intermedia</i>	zlatice prostřední	17
21	<i>Weigela florida</i>	vajgélie květnatá	13

Záhon o celkové ploše 181,3 m². Nachází se na něm keře většího vzrůstu, navazující na předchozí zvolené výsadby. Zlatice prostřední (*Forsythia intermedia*) by měla být viditelná v brzkém jaře už od vchodu z hlavní budovy a tím propojovat pohledově celý park. Druhové složení záhonu je zobrazeno v tabulce 3:8 a tvar a velikost na obrázku 3:13.

Obrázek 3:13: záhon A

Nedaleko od této nejrozsáhlejší části bylo navrženo kruhové posezení v zástínu smuteční vrby (*Salix alba 'Tristis'*) s umístěnými lavičkami. Toto místo umožňuje nejhezčí výhled na vodní hladinu rybníka a kolem něj se plynule přechází do další části. Nebyly zde navrženy žádné výsadby, aby nedošlo k narušení přirozeného charakteru hrází rybníka.

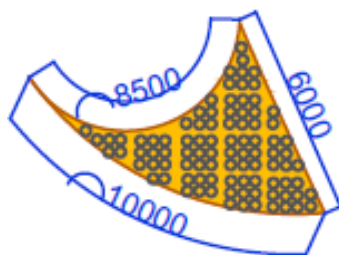
V louce se nachází poslední odpočinková plocha, která je součástí návrhu. Tato plocha respektuje rozvržení a návaznost na všechny předchozí plochy. Odpočinková plocha je opět navržena kruhová s mlatovým povrchem, doplněna o lavičky stojící zády k záhonům. Byly zde navrženy záhony F a G.

Záhon trvalky F

Záhon o ploše 15,8 m². Trvalková směs – Barevná paleta. Bylo doporučeno umístit 9 trvalek na 1 m². Celkem bylo navrženo 144 kusů trvalek a 380 cibulovin. Tvarové rozložení záhonů s rozměry je zobrazeno na obrázku 3:14 a druhové složení včetně rozložení na 1 m² je zobrazeno v tabulce 3:9.

Tabulka 3:9: složení záhon F

funkce ve směsi	latinské jméno	české jméno	počet kusů
solitérní rostliny	<i>Aster lateriflorus</i> 'Bleke Bet'	hvězdnice/ astra	6
9%	<i>Nasella tenuissima</i> (syn. <i>Stipa t.</i>)	kavyl	6
	<i>Panicum virgatum</i> 'Rotstrahlbusch'	proso prutnaté	6
	<i>Echinacea purpurea</i> 'Magnus'	třapatkovka nachová	6
skupinové rostliny	<i>Festuca glauca</i>	kostřava sivá	10
56%	<i>Pennisetum alopecuroides</i> 'Hameln'	dochan psárkovitý	10
	<i>Salvia verticillata</i> 'Purple Rain'	šalvěj přeslenitá	10
	<i>Pseudolysimachion spicatum</i>	rozrazil klasnatý	10
	<i>Lavandula angustifolia</i> (přesev)	levandule úzkolistá	10
	<i>Salvia officinalis</i> 'Berggarten'	šalvěj lékařská	10
pokryvné rostliny	<i>Thymus pulegioides</i>	mateřídouška vejčitá	10
33%	<i>Geranium</i> × <i>cantabrigiense</i> 'Karmina'	kakost	10
	<i>Stachys byzantina</i> 'Silver Carpet'	čistec vlnatý	10
	<i>Nepeta</i> × <i>faassenii</i> 'Kit Kat'	šanta	10
	<i>Campanula poscharskyana</i> 'Glandore'	zvonek Poscharskův	10
vtroušené rostliny	<i>Gaura lindheimeri</i>	svíčkovec Lindheimerův	5
7%	<i>Lychnis chalcedonica</i> 'Alba'	kohoutek věncový	5
cibuloviny	<i>Allium jesdianum</i> 'Michael Hoog'	česnek	95
	<i>Allium caeruleum</i>	česnek	95
	<i>Narcissus</i> 'Jetfire'	narcis	95
	<i>Muscari latifolium</i>	modřenec	95

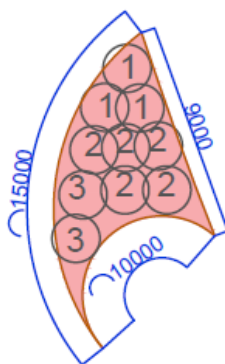
Obrázek 3:14: záhon F

Záhon keře G

Tabulka 3:10: záhon G

číslo dle OP	název latinsky	název česky	počet ks
39	<i>Corylus avelana</i>	líška obecná	3
30	<i>Euonymus europaeus</i>	brslen evropský	5
31	<i>Prunus padus</i>	střemcha obecná	2

Záhon s plochou 35,8 m². Zde byly navrženy krajinné keře, které vhodně doplňují blízký biokoridor i návaznost na okolní krajinu. I přesto je zachován jarní a podzimní efekt. Na jaře pokvete střemcha obecná (*Prunus padus*) a na podzim se efektně vybarví listy brslenu evropského (*Euonymus europaeus*). Na podzim mohou návštěvníci sbírat plody lísky obecné (*Corylus avelana*). Druhové složení záhonu včetně počtu kusů jednotlivých druhů je zobrazeno v tabulce 3:10 a tvar záhonu je na obrázku 3:15.

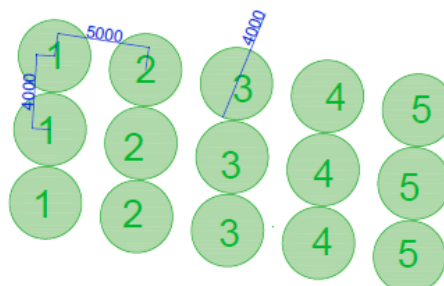
Obrázek 3:15: záhon G

3.4.4 Ovocný sad

Tabulka 3:11: složení ovocného sadu

název latinsky	název česky	počet ks	odrůda	velikost
Malus domestica	jabloň domácí	3	Průsvitné letní	polokmen
Malus domestica	jabloň domácí	3	Spartan	polokmen
Prunus avium	třešen obecná	3	Karešova	polokmen
Prunus domestica	šveska domácí	3	velkoplodá	polokmen
Pyrus communis	hrušeň domácí	3	Hardyho máslovka	polokmen

Sad byl vždy typickým prvkem krajiny, proto byl navržen i zde, do krajinné části s typickým rozvržením výsadeb do řad. Druhové složení bylo voleno tak, aby navazovalo na typické odrůdy naší krajiny. Nebyly voleny úplně staré odrůdy, neboť je problematické jejich zajištění. Ale byly vybírány typické odrůdy, které známe ze starých zahrad i alejí v krajině. Druhové složení ovocného sadu je zobrazeno v tabulce 3:11 a rozložení ovocného sadu je na obrázku 3:16.

Obrázek 3:16: ovocný sad

3.4.5 Krajinné výsadby

Výsadby v biokoridoru byly doplněny ve stromovém patře o dub letní (*Quercus robur*), který je vhodný na kraje vodních toků a byl zahrnut i v MPPV. V současné době je biokoridor tvořen především krátkověkými dřevinami, proto byly navrženy pouze výsadby dubu, aby byla zachována dlouhověkost porostu. Keřové patro v současné době v biokoridoru není zastoupeno, proto bylo navrženo vícedruhové doplnění.

Keře byly navrženy po skupinách po třech až pěti kusech vždy od jednoho druhu. Tím by se měla vytvořit mláží a plnohodnotná zákoutí pro drobné živočichy. Výsadby keřového patra byly druhově voleny takto: střešča obecná (*Prunus padus*), krušina olšová (*Frangula alnus*), vrba košíkářská (*Salix viminalis*) a vrba jíva (*Salix caprea*).

Naproti biokoridoru byl navržen remízek, kdy kosterní dřeviny byly voleny s ohledem na sušší půdní poměry na stanovišti. Byl navržen dvojřad s pravidelným střídáním třech kusů stromů, sazených do trojsponu. Konkrétně dub zimní (*Quercus petraea*) a javor klen (*Acer pseudoplatanus*). Podsadba keřovým patrem byla volena krajinná a suchomilná, navazující na okolní přírodu. Bylo navrženo vysadit trnku obecnou (*Prunus spinosa*), růži šípkovou (*Rosa canina*) a kalinu obecnou (*Viburnum opulus*). Tyto keře byly navrženy sázet do funkčních skupin po pěti kusech od jednoho druhu.

3.4.6 Osazovací plán stromů a keřů

V tabulce 3:12 je znázorněn osazovací plán keřů a stromů v parku. Trvalky a jejich počty jsou uvedeny u jednotlivých záhonů.

Tabulka 3:12: osazovací plán – stromy a keře

Osazovací plán keře a stromy			
číslo	název latinsky	název česky	počet ks
1	<i>Sorbus aucuparia</i>	jeřáb ptačí	14
2	<i>Crataegus laevigata</i> 'Paul's scarlet'	hloh obecný	11
3	<i>Aesculus carnea</i> 'Briotti'	jírovec pleťový	5
4	<i>Acer campestre</i> 'Elsrijk'	javor babyka	5
5	<i>Quercus petraea</i>	dub zimní	6
6	<i>Acer pseudoplatanus</i>	javor klen	6
7	<i>Prunus spinosa</i>	trnka obecná	15
8	<i>Rosa canina</i>	růže šípková	15
9	<i>Viburnum opulus</i>	kalina obecná	15
10	<i>Staphylea pinnata</i>	klokoč zpeřený	15
11	<i>Quercus robur</i>	dub zimní	11
12	<i>Prunus padus</i>	střemcha obecná	18
13	<i>Frangula alnus</i>	krušina olšová	18
14	<i>Salix caprea</i>	vrba jíva	28
15	<i>Salix viminalis</i>	vrba košíkářská	11
16	<i>Amelanchier lamarckii</i>	muchovník lamarkův	4
17	<i>Salix alba</i> 'Tristis'	vrba smuteční	1
18	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Atropurpureum'	javor klen	4
19	<i>Syringa vulgaris</i>	šeřík obecný	21
20	<i>Forsythia intermedia</i>	zlatice prostřední	17
21	<i>Weigela florida</i>	vajgélie květnatá	13
22	<i>Weigela</i> 'Ebony and Ivory'	vajgélie	37
23	<i>Potentilla fruticosa</i> 'Goldstar'	mochna křovitá	30
24	<i>Spiraea nipponica</i>	tavolník niponský	43
25	<i>Spiraea japonica</i> 'Goldflame'	tavolník japonský	20
26	<i>Weigela florida</i> 'Minuet'	vajgélie květnatá	20
27	<i>Deutzia gracilis</i>	trojpuk něžný	16
28	<i>Physocarpus opulifolius</i> 'Red baron'	tavola kalinolistá	20
29	<i>Corylus avellana</i>	líška obecná	3
30	<i>Euonymus europaeus</i>	brslen evropský	5
31	<i>Prunus padus</i>	střemcha obecná	2
32	<i>Deutzia gracilis</i> 'Nana'	trojpuk něžný	6
33	<i>Spiraea japonica</i> 'Anthony waterer'	tavolník japonský	7
34	<i>Forsythia intermedia</i> 'Minigold'	zlatice prostřední	4
35	<i>Caryoptersi cladonensis</i>	ořechokřídlec	3
36	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Rotundifolia'	bobkovišeň lékařská	9
37	<i>Buddleja davidii</i>	komule davidova	9

3.5 Postup výsadeb

Při postupu návrhu výsadeb doporučuji provést výsadby odbornou firmou v souladu s platnými zákony, normami a standardy AOPK. Bylo navrženo vysazovat květiny kontejnerované o minimální velikosti kontejneru K9 a větší, při 100% výměně půdy. Štěrkový záhon se založí dle standardů AOPK pro založení těchto záhonů. Keřové výsadby se provedou následujícím způsobem – dojde ke stržení travního drnu na celé ploše keřových výsadeb v tloušťce 10 cm, keře budou vysazeny ve velikosti 40/60 a v minimální velikosti kontejneru K2. Při výsadbě keřů se vyhloubí jamky odpovídající velikosti sazenic. Keře se vysadí s 50% výměnou půdy ve výsadbové jámě.

Celý prostor, vymezený pro keřové výsadby, se následně pokryje netkanou mulčovací textilií s minimální gramáží, což by mělo zajistit optimální poměr mezi neporůstáním plevelů, a ne příliš prospěšným vlivem na vlastnosti půdního profilu pod touto mulčovací textilií. Následně se celý prostor zamulčuje štěpkou či drcenou borkou o tloušťce minimálně 7 cm. V rámci návrhu doporučuji odstranění netkané textilie po zapojení keřových výsadeb. Mulčovací textilie je zvolena jako kompromis usnadňující následnou péči a rozlehlost ploch, které by bylo jinak nutné v prvních dvou až třech letech intenzivně plet. Zabrání se tak nechtěným chemickým postřikům plevelů.

Stromy se vysadí v kategorii alejový strom při minimální velikosti obvodu kmínku v 1 m 8/10 a vyšší. V návrhu je navržena výsadba balových dřevin, prováděna v předjarním či pozdně podzimním období. Navržené stromy se vysadí do předem vyhloubených jam. Důraz je kladen především na velikost výsadbové jámy a její pokud možno lichoběžníkový tvar a zvrásnění stěn této jámy. Stromy se upevní třemi tlakově impregnovanými kůly průměru 8 cm a délky 250 cm, spojenými příčnicí. Tyto kůly se zatlučou do jámy před samotnou výsadbou, aby nedošlo k poškození kořenového balu. Při výsadbě se musí dbát velký zřetel na hloubku kořenového krčku. Ten musí být rovnoběžně s terénem i po ulehnutí zeminy kolem kořenového balu. Výsadba se provede s 50% výměnou půdy. Ke každému stromu se umístí 5 kusů pomalu rozpustného tabletového hnojiva. Kmeny vysazovaných stromů se ošetří flexibilním bílým ochranným nátěrem a uvážou se popruhem ke kotvícím kůlům.

Všechny výsadby se bezprostředně po vysazení zalijí dostatečným množstvím vody.

3.6 Zpracování následné péče o zeleň

Vlastní výsadbou dřevin na určené stanoviště naše starost a péče o ně nekončí. Kvalitní a zodpovědná následná péče o výsadby tvoří více než polovinu úspěchu celé výsadby. Aklimatizační stres stromů a keřů vzniká především výraznou kvalitativní změnou stanovištních podmínek a vysokou ztrátou kořenů dřevin při přesazování. Tento stres zaniká tehdy, kdy se jedinec aklimatizuje a vytvoří kořenový systém, který svou velikostí odpovídá kořenovému systému původnímu (tzn. před posledním přesazením). Tento proces může trvat několik týdnů až několik let a liší se dle druhu či typu dřevin. Péči o dřeviny během této doby nazýváme péčí povýsadbovou.

U povýsadbové péče platí pravidlo: čím mladší (menší) výsadbový materiál, tím rychlejší ujmoutí na stanovišti po přesazení a překonání přesazovacího stresu. Povýsadbová péče spočívá především v následujících opatřeních:

- zálivka a hnojení,
- péče o závlahovou mísu, kypření a odplevelování výsadeb,
- výchovný řez mladých stromů,
- pravidelná kontrola kotvení a jeho včasné odstranění,
- ošetření mechanických poranění vzniklých při výsadbě a v prvních letech po ní,
- ochrana před chorobami a škůdci (Kolařík, 2003).

Důležitost povýsadbové péče zdůrazňuje i Žďárský (2003), který říká, že povýsadbová údržba je závažnějším problémem z důvodu zajištění odborné péče specializovanými pracovníky. U stromů často není zajištěna potřebná redukce korun stromů a vysazené vzrostlé stromy po vyčerpání živin z výsadbového kořenového balu jsou více ohroženy rizikem zaschnutí.

Zeleň, která vznikla činností člověka, vyžaduje pro zachování požadovaných funkcí a životnosti odpovídající péči. Čím se struktura dřevinného vegetačního prvku blíží prvku přírodního charakteru, tím extenzivnější je také péče o něj. Intenzita péče se řídí vývojovým stádiem dřevin, druhem dřevin, funkcí a cílovým stavem dřevinných biotopů. Oproti tomu je krajinná zeleň lákadlem pro zvěř (okus, ohryz, loupání, vytloukání), ale i pro člověka (krádež, vandalismus, postřiky). U rozsáhlejších krajinných výsadeb se proto osvědčilo chránit po prvních 5 až 7 let plochy výsadeb před ničením oplocenkou. Vhodná je ale i individuální ochrana dřevin kůly, plastovými

---

chrániči či plastovými nebo textilními návleky na terminální pupeny (Čížková et al., 2008).

Pokud požadujeme kvalitní zeleň ve veřejných prostorech, pak je nutné přímo vyžadovat odbornou následnou péči. Nevhodně provedené zásahy dřevin mohou jejich vývoj znatelně ohrozit. Pravidelná péče by ale neměla být zaměřena pouze na řez stromů. Důležité je také kontrolovat jednotlivé stanovištní podmínky a zdroje možného ohrožení. Hlídat dostatek závlah, kontrolovat úvazky a kotvení, sledujeme, zda je kmen dostatečně zabezpečen proti poškození při sekání okolního prostoru apod. U dospělých a převážně stávajících stromů musíme kontrolovat jejich zdravotní stav a v případě potřeby řez svěřit odborníkům (Rudl, 2017).

Před povýsadbovou péčí musíme zahrnout také dokončovací péče. Tím je myšlen soubor prací, které se provádějí od dokončení výsadby do jejího předání. Cílem dokončovací péče je dosáhnout ujmoutí a stavu, který při navazující péči zaručuje další růst a rozvoj vysazeného stromu. Druh, rozsah, četnost a termíny prací se řídí zejména taxonem, velikostí, kvalitou a typem sazenice, způsobem výsadby, stanovištními podmínkami a samozřejmě průběhem počasí v průběhu výsadeb. Provádí se zejména práce, které zajistí odeznívání povýsadbového šoku (Smýkal, et al., 2008).

Pro dokončovací péči platí ČSN 83 9021:2003, ve které se uvádí, co dokončovací péče zahrnuje:

- závlahu a opravy závlahových mís,
- kontrolu kotvení, úvazků, ochrany proti okusu a jejich opravy,
- kontrolu funkce opatření omezující výpar, případně jejich posílení,
- kypření a odplevelování,
- odstraňování suchých a poškozených částí, ošetření případných ran s průměrem nad 3 cm,
- odstraňování nežádoucích kmenných, kořenových výmladků a planiny (podrůstající podnož),
- odstraňování nebo zkracování nežádoucích korunových výmladků,
- přihnojování,
- přiměřená ochrana proti chorobám a škůdcům,
- mulčování, pokud nebylo provedeno při výsadbě, případně jeho doplnění.

3.6.1 Následná péče první až třetí rok po výsadbě

Stromy

- Zálivka stromů – 50 l/strom/6x ročně, během suchých období – pozvolna do závlahových mís.
- Kontrola a případná oprava kotvení, juty a úvazků stromu – 2x ročně na jaře a na podzim.
- Odplevelení a oprava výsadbových mís 2x ročně na jaře a na podzim.
- Výchovný řez stromů – 1x ročně na jaře nebo v létě – dle standardů AOPK.
- Oprava a doplnění pomocného materiálu výsadeb.

Keře

- Zálivka keřů – 10 l/keř/6x ročně, během suchých období – pozvolna do závlahových mís.
- Odplevelení výsadeb, dle potřeby min. 2x ročně na jaře a na podzim.
- Střih keřů po odkvětu.
- Oprava a doplnění pomocného materiálu výsadeb.
- Dosadba uhynulých výsadeb.

Trávníky

- Hnojení – dávka a aplikace dle zvoleného produktu.
- Seč trávníků – 2 až 3x ročně dle potřeby.
- Dosev a prohození zeminou míst, která se hůře ujala, či nevzešla.

Extenzivní trvalkový záhon

- Odstranění plevelu stříhem.
- Pletí musí vykonávat osoba se znalostí užitého rostlinného materiálu.
- Dosadba uhynulých rostlin je nutná ihned následující jaro po podzimní výsadbě, a to před rozpuštěm cibulovin. Je nutno opatrně rozhrnout a teprve následně vysadit.
- Doplnit po první zimě štěrk v bezprostředním okolí rostlin na báze kořenových krčků.
- Do zapojení ploch je pletí třeba provádět 5x za sezonu.
- Zálivku je třeba provést pouze v případě dlouhodobých letních přísušků.

3.6.2 Následná péče čtvrtý až desátý rok po výsadbě

Stromy

- Zálivka stromů – 50 l/strom/4x ročně, během suchých období – pozvolna do závlahových mís.
- Kontrola a případná oprava kotvení, juty a úvazků stromu – 2x ročně na jaře a na podzim.
- Odplevelení a oprava výsadbových mís 2x ročně na jaře a na podzim.
- Výchovný řez stromů – 1x ročně na jaře nebo v létě – dle standardů AOPK.
- Oprava a doplnění pomocného materiálu výsadeb.

Keře

- Zálivka keřů – 10 l/keř/4x ročně, během suchých období – pozvolna do závlahových mís.
- Odplevelení výsadeb, dle potřeby min. 2x ročně na jaře a na podzim.
- Stříh keřů po odkvětu.
- Oprava a doplnění pomocného materiálu výsadeb.
- Dosadba uhynulých výsadeb.

Travníky

- Hnojení – dávka a aplikace dle zvoleného produktu.
- Seč travníků – 2 až 3x ročně dle potřeby.
- Dosev a prohození zeminou míst, která se hůře ujala, či nevzešla.

Extenzivní trvalkový záhon

- Odstranění plevelu stříhem.
- Pletí musí vykonávat osoba se znalostí užitého rostlinného materiálu.
- Dosadba uhynulých rostlin je nutná ihned první jaro po podzimní výsadbě, a to před rozpuštěním cibulovin. Je nutno opatrně rozhrnout a teprve následně vysadit.
- Doplnit po první zimě štěrk v bezprostředním okolí rostlin na báze kořenných krčků.
- Do zapojení ploch je pletí třeba provádět 3x za sezonu.
- Zálivku je třeba provést pouze v případě dlouhodobých letních přísušků.

3.6.3 Legislativní nástroje pro zajištění povýsadbové péče o dřeviny

Péče o dřeviny, jejich řez, kácení a souvislosti se zakládáním nových výsadeb dřevin ve vztahu s okolím jsou omezeny následujícími zákonnými opatřeními:

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů upravuje práva a povinnosti v souvislosti s kácením dřevin rostoucích mimo les a dále práva a povinnosti v souvislosti s náhradní výsadbou a odvody.
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů stanoví postup a náležitosti rozhodnutí orgánu ochrany přírody a krajiny.
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů upravuje pravidla v souvislosti s kácením v lese, resp. na pozemcích určených k plnění funkcí lesa.
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, dle něhož může vodoprávní úřad vlastníkům pozemků sousedících s koryty vodních toků zakázat kácet stromy a keře zabezpečující stabilitu koryta vodního toku.
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů upravuje kácení dřevin na silničních pozemcích s ohledem na zákon č. 114/1992 Sb.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů zakotvuje pravidla pro vysazení a odstranění stromů v blízkosti společné hranice pozemků.
- Zákon č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, ve znění pozdějších předpisů upravuje „centrální evidenci“, která slouží ke kontrole systémů náležité péče a stanovuje působnost a pravomoc orgánů státní správy a sankce za správní delikty ve vztahu k nařízení EU č. 995/2010.
- Nařízení vlády č. 28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru, ve znění pozdějších předpisů stanovuje povinnosti zaměstnavatele včetně určení ohroženého prostoru, organizace práce a základní techniky při kácení stromů ze země.

---

4 Závěr

V první části práce bylo zpracováno zásadní rozdělení krajiny. Byla popsána kulturní krajina, krajina vnitřní a vnější a vliv krajiny vzhledem ke společnosti. Poté byly popsány prvky, které krajinu tvoří. Hlavním prvkem krajiny, řešené touto diplomovou prací, je zeleň ve veřejném prostoru. Byly zpracovány typy a dělení veřejné zeleně a její vliv na městské prostředí. Nejzásadnějším tématem zpracovávaným v literární rešerši byly psychologické aspekty veřejné zeleně vzhledem k obyvatelstvu. Dále byla definována péče o veřejnou zeleň a popsána hlavně výsadba dřevin, řezy stromů a ochrana dřevin.

V další části této diplomové práce bylo vybráno řešené území vzhledem ke vhodnosti revitalizace parku. Byl stanoven cíl práce. Následovalo shromáždění materiálů, podkladů a informací o tomto území. Na základě vyhodnocení těchto faktů byl posouzen aktuální stav řešeného území. Velký důraz byl kladen na inventarizaci dřevin v území a vyhodnocení jejich stavu.

Výsledková část této diplomové práce se opírá o vyhodnocení veškerých shromážděných informací. Největší vliv na následný návrh má zpracování inventarizace dřevin v území. Díky vyhodnocení inventarizace byl následně proveden dendrologický průzkum, analýza území a studie revitalizace. Konečná fáze diplomové práce řeší návrh řešení revitalizace zvoleného parku. Návrh se opírá o základ shromážděných informací v předešlých částech diplomové práce. Navržené řešení zlepšuje kvalitu daného území ve všech aspektech, popsaných v prvních částech této práce. Aby toto území přispívalo ke zkvalitnění sebe sama, je bezpodmínečně nutné zajistit následnou krátkodobou i dlouhodobou péči. Návrh údržby jsem zpracovala v závěrečné části diplomové práce. Tento návrh lze použít jako základ realizace parku.

---

5 Seznam použité literatury

Seznam klasické literatury

1. BALABÁNOVÁ, P., (2000). *Zeleň v ulicích*. Urbanismus a územní rozvoj.
2. BAROŠ, A. a MARTINEK, J., (2018). *Smíšené trvalkové výsadby*, Praha, Profi Press.
3. BAYCAN-LEVENT, T., et al., (2009). *A multi-criteria evaluation of Green Spaces in European Cities*. European Urban and Regional Studies.
4. BENEDICT, M. a E. T. MCMAHON, (2006). *Green infrastructure: Linking landscape and communities*. Washington DC, Island Press.
5. BULÍŘ, P. a M. ŠKORPÍK, (1987). *Rozptýlená zeleň v krajině*. Praha, O. P. Sempra.
6. CARR, S., L. et al., (1992). *Public space: environment and behavioral series*. New York, Cambridge university press.
7. CÍLEK, Václav, (2005). *Krajiny vnitřní a vnější: texty o paměti krajiny, smysluplném bobrovi, areálu jablkového štrúdlu a také o tom, proč lezeme na rozhlednu*. 2., dopl. vyd. Ilustroval Miloš ŠEJN. Praha, Dokořán. ISBN 978-80-736-3042-3.
8. CULEK, M., (1996). *Biogeografické členění České republiky*. Praha, Enigma. ISBN 80-85368-80-3.
9. ČABLOVÁ, M., et al., (2011). *Kvalitní veřejné prostory*. Nadace partnerství. Získáno z <http://urbanspace.rec.org/uploads/wp5-outputs-map/pp3-methodology-on-quantity-public-spaces-brno-czr.pdf>.
10. ČÍŽKOVÁ, S., et al., (2008). *Nelesní dřevinná vegetace: návrhy, výsadba a údržba*. Olomouc, Bioinstitut ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci a Ministerstvem životního prostředí České republiky. Metodika pro praxi (Bioinstitut). ISBN 978-80-904174-0-3.
11. DAY, Ch., (2004). *Duch & místo: uzdravování našeho prostředí: uzdravující prostředí*. Brno, ERA. ISBN 80-86517-95-0.
12. DEMEK, J., (1999). *Úvod do krajinné ekologie*. Olomouc, Vydavatelství Univerzity Palackého. ISBN 80-7067-973-5.
13. GEHL, J., (2000). *Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství*. Boskovice, Albert. ISBN 80-85834-79-0.

-
14. HAGENEDER, F., (2006). *Moudrost stromů: historie, lidová tradice, symbolika, léčení*. Praha, Knižní klub. ISBN 80-242-1635-3.
  15. HAMATA, M., (2000). *Zakládání a údržba zeleně*. Praha, Česká zemědělská univerzita. ISBN 80-213-0585-1.
  16. HAVRLANT, M. a L. BUZEK, (1985). *Nauka o krajině a péče o životní prostředí*. Praha, SPN.
  17. HORKÝ, I., (1984). *Tvorba obytného prostoru*. Praha.
  18. HORKÝ, J. a I. VOREL, (1995). *Tvorba krajiny*. Vyd. 3. Praha, České vysoké učení technické. ISBN 8001012905.
  19. HRADECKÝ, J., (2001). *Nauka o krajině*. Ostrava, Ostravská univerzita. ISBN 80-7042-804-x.
  20. HURYCH, V., (2011). *Tvorba zeleně: sadovnictví – krajinářství*. Mělník, Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola ve spolupráci s Grada Publishing. ISBN 978-80-904782-0-6.
  21. CHIESURA, A., (2004). *The role of urban parks for the sustainable city*. Landscape and urban planning.
  22. JEBAVÝ, M., (2008). *Systémy sídelní zeleně*. Praha, Česká zemědělská univerzita v Praze.
  23. JELLICOE, G. a S. JELLICOE, (1995). *The landscape of man: shaping the environment from prehistory to the present day*. Third edition, further revised and enlarged. London, Thames and Hudson. ISBN 978-0500278192.
  24. KAPLAN, R., (1985). *The analysis of perception via preference: a strategy for studying how the environment is experienced*. Landscape and Urban planning.
  25. KAVKA, B., (1978). *Funkce zeleně v životním prostředí*. Praha, Lesnictví, myslivost a vodní hospodářství.
  26. KAVKA, B., (1970). *Krajinářské sadovnictví*. Praha, SZN.
  27. KOLAŘÍK, J., (2005). *Péče o dřeviny rostoucí mimo les*. Vlašim, ČSOP Vlašim. Metodika (Český svaz ochránců přírody). ISBN 80-86327-36-1.
  28. KRAJHANZL, J., (2014). *Psychologie vztahu k přírodě a životnímu prostředí: pět charakteristik, ve kterých se lidé liší*. Brno, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání ve spolupráci s Masarykovou univerzitou. ISBN 978-808-7604-670.

-
29. KRATOCHVÍL, P., (2015). *Městský veřejný prostor*. Praha, Zlatý řez. ISBN 978-80-88033-004.
30. LEINZHOLZER, S., (2015). *Weather in the city: How design shapes the urban climate*. Rotterdam.
31. LIPSKÝ, Z., (1998). *Krajinná ekologie pro studenty geografických oborů*. Praha, Karolinum. ISBN 80-7184-545-0.
32. LÖW, J. a I. MÍCHAL, (2003). *Krajinný ráz*. Kostelec nad Černými lesy, Lesnická práce. ISBN 8086386279.
33. MADDEN, K. a B. FILÁKOVÁ, (2003). *Utváření místa: příručka k vytváření kvalitních veřejných prostranství*. Brno, Nadace Partnerství. Metody komunitního rozvoje. ISBN 8023906143.
34. MAIER, K., (2008). *Urbanistická funkce zeleně: Zeleň a veřejná prostranství jako rozvojový faktor měst*. Praha, České vysoké učení technické. Získáno z <http://arnika.org/soubory/dokumenty/stromy/seminare/2008/09KarelMaier2008Urbanismuszelen.pdf>.
35. MALLER, C., et al., 2005. *Healthy nature healthy people: contact with nature as an upstream health promotion intervention for Populations*. Health Promotion International.
36. MAREČEK, J., (2005). *Krajinařská architektura venkovských sídel*. Praha, Česká zemědělská univerzita. ISBN 80-213-1324-2.
37. MAREČEK, J., (2004). *Zeleň ve venkovských sídlech a v jejich krajinném prostředí*. Praha, Česká zemědělská univerzita. ISBN 80-213-1237-8.
38. MOKROŠ, K., (2009). *Zásady a principy řešení zeleně z hlediska urbanistiky*. Havířov, Zelená pro budoucnost.
39. OLŠANSKÁ, E. a H. JANÁČKOVÁ, (1968). *Zeleň v krajině: metodická příručka pro národní výbor*. Ostrava, Kraj. středisko památkové péče a ochrany přírody.
40. PLICKA, I., ed., (2001). *Tvář naší země – krajina domova*, Lomnice nad Popelkou, Studio JB. ISBN 80-86512-03-7.
41. QUITT, E., (1971). *Klimatické oblasti Československa*. Praha, Academia.
42. RUDL, A., (2017). *Doporučení k péči o dřeviny v obcích*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha, ISBN 9788075382054.

-
43. SMÝKAL, F., P. KREJIČIŘÍK, V. ONDŘEJOVÁ, D. ŠVÉDOVÁ a M. VLASÁK, (2008). *Výsadba rostlin*. Svaz zakládání a údržby zeleně.
  44. SUPUKA, J. a L. FERIANCOVÁ, (2008). *Vegetačné štruktúry v sídlach: parky a záhrady*. [1. vyd.]. Nitra, Slovenská poľnohospodárska univerzita. ISBN 978-80-552-0067-5.
  45. ŠÍMA, J., (2018). *Druhy rostlin vhodné pro zelené prostory vzhledem ke schopnosti adaptace na klimatické změny*. Týn nad Vltavou.
  46. ŠIMEK, P., (2001). *Městská zeleň*. Praha, Městské inženýrství 2.
  47. ŠIMEK, P., (2003). *Management sídelní zeleně: Dny zahradní a krajinářské tvorby*. Luhačovice.
  48. TROY, A. a J. M. GROVE, (2008). *Property values, parks, and crime: A hedonic analysis in Baltimor*. Landscape and Urban planning.
  49. VOREL, I. a P. SKLENIČKA, ed., (2006). *Ochrana krajinného rázu: třináct let zkušeností, úspěchů i omylů: sborník příspěvků z konference, Praha 2006*. Praha, Naděžda Skleničková. ISBN 80-903206-7-8.
  50. *Udržovací péče o zeleň: Luhačovice (2003)*, 2003. Praha, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu. ISBN 8090291058.
  51. ŽÁK, L., (1947). *Obytná krajina*. Praha, Svoboda a S.V.U.
  52. ŽĎÁRSKÝ, M., (2000). *Výsadba stromů*. Rosice, Schola arboricultura.

Seznam legislativy

1. ČSN 83 9001, (1999). Česká technická norma: Sadovnictví a krajinářství, Praha: Český normalizační institut.
2. ČSN 83 9021, (2006). Technologie vegetačních úprav v krajině: Rostliny a jejich výsadba.
3. SPPK A01 001:2018, (2018). Hodnocení stavu stromů, Praha, AOPK.
4. SPPK A02 001:2013, (2013). Výsadba stromů, Praha, AOPK.
5. SPPK A02 002:2015, (2015). Řez stromů, Praha, AOPK.
6. SPPK A02 003:2014, (2014). Výsadba a řez keřů a lián, Praha, AOPK.
7. Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny.
8. Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení).

---

6 Seznam zkratek

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
LV	list vlastnictví
LBK	lokální biokoridor
K2	kontejner o velikosti 2 litrů
K9	kontejner o velikosti 9 litrů
k. ú.	katastrální území
MPPV	mapa potenciální přirozené vegetace

---

7 Seznam obrázků

Obrázek 2:1: Katastrální území Temelín	24
Obrázek 2:2: řešené území	25
Obrázek 2:3: informace o pozemku z KN.....	26
Obrázek 2:4: informace o pozemku z KN.....	27
Obrázek 3:1: vyhodnocení sadovnické hodnoty	33
Obrázek 3:2: vyhodnocení zdravotního stavu.....	34
Obrázek 3:3: vyhodnocení vitality	34
Obrázek 3:4: vyhodnocení perspektivy.....	35
Obrázek 3:5: procentuální zastoupení dřevin.....	37
Obrázek 3:6: záhon H.....	44
Obrázek 3:7: záhon I	45
Obrázek 3:8: záhon J	46
Obrázek 3:9: záhon D.....	47
Obrázek 3:10: záhon C	48
Obrázek 3:11: záhon B.....	49
Obrázek 3:12: záhon E	50
Obrázek 3:13: záhon A.....	51
Obrázek 3:14: záhon F	53
Obrázek 3:15: záhon G.....	53
Obrázek 3:16: ovocný sad.....	54

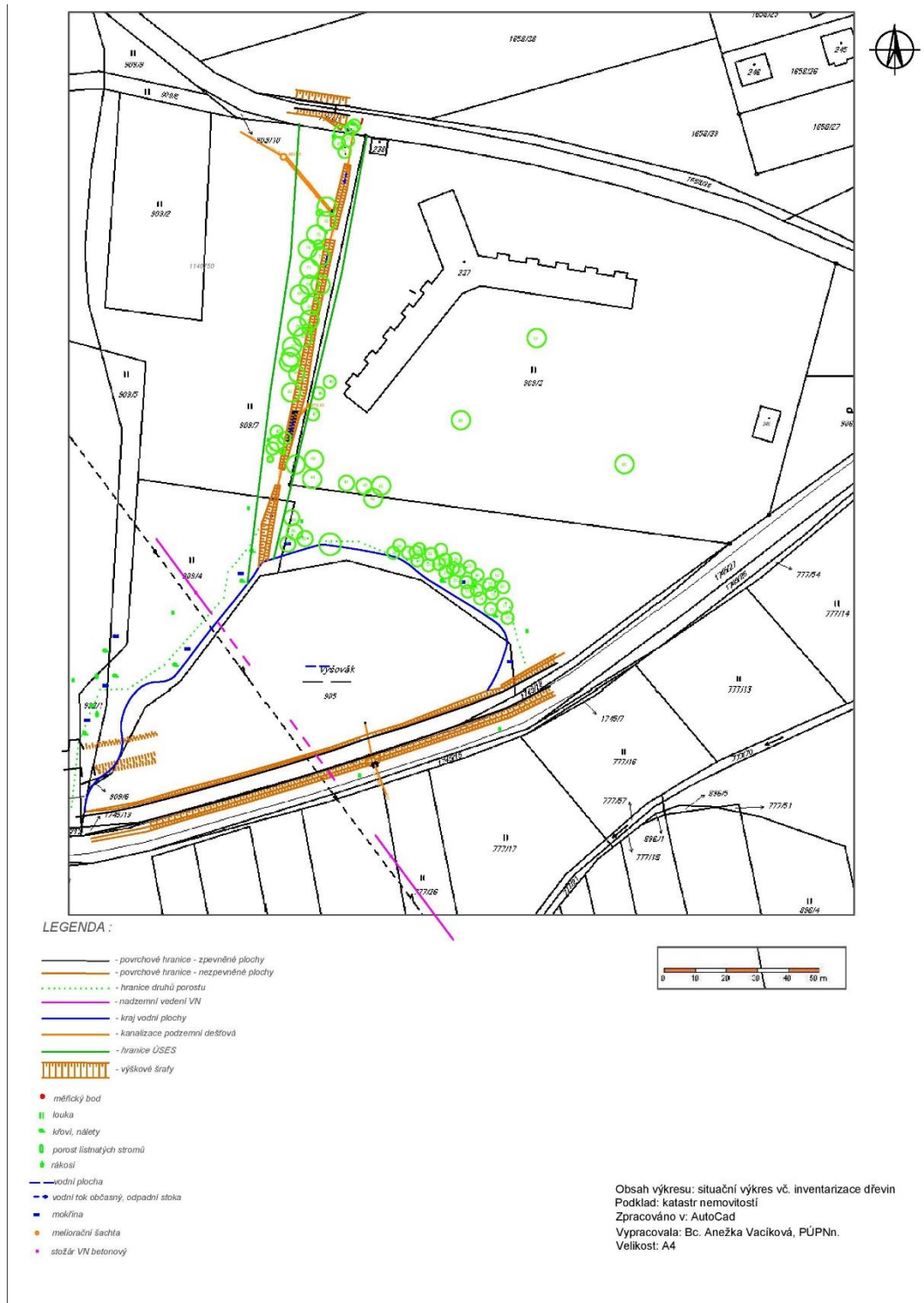
---

8 Seznam tabulek

Tabulka 3:1: záhon H.....	44
Tabulka 3:2: osazovací plán záhon I.....	45
Tabulka 3:3: záhon J.....	46
Tabulka 3:4: záhon D.....	47
Tabulka 3:5: osazovací plán záhon C.....	48
Tabulka 3:6: záhon B.....	49
Tabulka 3:7: záhon E.....	50
Tabulka 3:8: záhon A.....	51
Tabulka 3:9: složení záhon F.....	52
Tabulka 3:10: záhon G.....	53
Tabulka 3:11: složení ovocného sadu.....	54
Tabulka 3:12: osazovací plán – stromy a keře.....	56

9 Přílohy

Situační výkres současného stavu včetně inventarizace dřevin

Inventarizační tabulky

Číslo dřeviny	Latinský název dřeviny	Český název dřeviny	Obyvod kmene (cm)	Výška dřeviny (m)	Nasazení koruny (m)	Fyziologické stáří	Vitalita	Zdravotní stav	Stabilita	Perspektiva	Sadovnická hodnota	Poznámka/ Upřesnění zásahu
1	Prunus avium	Třešeň ptačí	84	5	2,5	4	3	3	4	C	5	Vyštípnuté větvení, dutina na kmeni/ S-KV
2	Prunus avium	Třešeň ptačí	50	3	1,5	3	2	2	2	B	3	
3	Prunus domestica	Švestka domácí	70	5	2	4	3	3	2	A	4	Suché větve/O-RA
4	Tilia cordata	Lípa srdčitá	165	20	4	3	1	1	1	A	2	Výmladky/ S-OV
5	Tilia cordata	Lípa srdčitá	257	19,5	4	3	2	2	2	B	2	Dvojité větvení ve 2m, tlakové větvení/S-RLLR
6	Prunus domestica	Švestka domácí	85	6	2	3	2	2	2	B	4	Suché větve v koruně/S-RB
7	Prunus domestica	Švestka domácí	75	6	2,5	4	3	3	4	C	5	Suché větve v koruně/S-KV
8	Tilia cordata	Lípa srdčitá	160	12	3	4	1	2	2	A	2	
9	Tilia cordata	Lípa srdčitá	39	10	2	4	1	1	2	A	2	
10	Tilia cordata	Lípa srdčitá	88+44	14	5	3	1	1	1	B	3	Dvojkmen/Špatně založená koruna/S-RLLR
11	Tilia cordata	Lípa srdčitá	60+43+78	10	2	3	1	1	1	C	3	Trojkmene
12	Tilia cordata	Lípa srdčitá	17	3	0,5	2	1	1	1	C	3	
13	Populus tremula	Topol osika	62	19	2	3	1	1	1	A	2	
14	Populus tremula	Topol osika	40	16	2	3	1	1	2	A	2	
15	Populus tremula	Topol osika	73	18	2	3	1	2	2	A	2	Prasklina na kmeni
16	Populus tremula	Topol osika	58	16	2	3	1	2	2	A	2	Suchá větve v koruně/S-RB
17	Populus tremula	Topol osika	92+102	20	6	4	2	1	2	A	3	Dvojkmen
18	Populus tremula	Topol osika	26+13	7	1	2	1	1	2	A	3	Dvojkmen/Bujné větvení/S-RB
19	Populus tremula	Topol osika	72	20	3	3	1	1	2	A	2	
20	Populus tremula	Topol osika	76+76	20	3	4	1	1	2	A	3	Dvojkmen
21	Populus tremula	Topol osika	85	18	3,5	3	1	1	1	A	2	Výmladky u báze/ S-OV
22	Populus tremula	Topol osika	19	5	2	2	1	1	1	A	2	
23	Populus tremula	Topol osika	124	20	3	4	2	1	1	A	2	
24	Populus tremula	Topol osika	23+22	6	2	2	1	1	2	A	2	Dvojkmen
25	Populus tremula	Topol osika	80	22	5	4	1	1	2	A	2	
26	Populus tremula	Topol osika	39	8	3	3	1	1	1	A	2	
27	Populus tremula	Topol osika	158	22	3	4	2	1	1	A	2	Bočně vyvětvený
28	Populus tremula	Topol osika	30	8	2	3	1	1	1	A	2	
29	Populus tremula	Topol osika	36+41	8	2	3	1	1	1	A	2	Dvojkmen
30	Populus tremula	Topol osika	97	20	5	4	1	1	1	A	2	

31	Populus tremula	Topol osika	120	18	3	4	1	1	1	A	2	
32	Populus tremula	Topol osika	84	14	2	3	1	1	1	A	2	
33	Populus tremula	Topol osika	86+74	12	3	3	1	1	2	A	2	Dvojkmen
34	Populus tremula	Topol osika	32+27	9	1	3	1	1	2	A	2	Dvojkmen
35	Populus tremula	Topol osika	54+45	8	1	3	1	1	2	A	2	Dvojkmen
36	Populus tremula	Topol osika	120	18	3	4	2	1	2	A	3	
37	Populus tremula	Topol osika	84	14	2	3	1	1	1	A	2	
38	Populus tremula	Topol osika	86+74	12	3	3	1	1	2	A	2	Dvojkmen
39	Populus tremula	Topol osika	32+37	9	1	3	1	1	2	A	2	Dvojkmen
40	Prunus avium	Třešeň ptačí	54+45	8	1	3	1	1	2	A	3	Dvojkmen
41	Prunus avium	Třešeň ptačí	42	7	1	3	1	1	1	A	3	
42	Prunus avium	Třešeň ptačí	205	11	1	3	2	1	1	A	3	Ušchlý terminál, S-RZ
43	Prunus avium	Třešeň ptačí	74	9	1	3	1	1	1	A	3	náklon
44	Juglans regia	Ořešák královský	10	3	1	2	1	1	1	A	3	
45	Salix sp.	Vrba	54+36	3	2	2	1	2	2	B	4	Dvojkmen
46	Salix sp.	Vrba	121+138+164	16	3	4	1	2	2	B	5	Trojkmén
47	Salix sp.	Vrba	34	8	0,5	3	1	1	1	A	4	
48	Populus tremula	Topol osika	74	7	2	3	1	2	1	A	2	
49	Populus tremula	Topol osika	70	6	2	2,5	1	2	1	A	2	
50	Salix sp.	Vrba	90	15	3	4	1	1	2	B	4	Suché větve/S-RB
51	Salix sp.	Vrba	38+28+29	5	0,5	3	1	1	2	B	4	Trojkmén/Suché větve/S-RB
52	Populus tremula	Topol osika	29+32	8	1	3	1	1	2	A	2	Dvojkmen
53	Populus tremula	Topol osika	13	3	1	2	1	1	1	A	2	
54	Populus tremula	Topol osika	13	4	1,5	2	1	1	1	A	2	
55	Populus tremula	Topol osika	25	6	1	3	1	1	1	A	2	
56	Populus tremula	Topol osika	17	4	1	2	1	1	1	A	2	
57	Populus tremula	Topol osika	13	4	1,5	2	1	1	1	A	2	
58	Betula pendula	Bříza bělokorá	84	12	2	4	1	1	1	B	4	
59	Salix sp.	Vrba	63	9	0,5	3	2	2		B	4	Stagnace růstu
60	Salix sp.	Vrba	27+41+70	8	1	3	2	2	2	B	4	Trojkmén
61	Salix sp.	Vrba	21+48	8	1,5	2	1	2	2	B	4	Dvojkmen
62	Salix sp.	Vrba	32	7	2	2	1	2	2	B	4	Výmładky u báze/S-OV
63	Salix sp.	Vrba	17+12	7	0,5	2	1	2	3	B	3	Dvojkmen/ Suché větve
64	Salix sp.	Vrba	71+88	11	1,5	4	2	2	2	B	4	Dvojkmen/Suché větve
65	Salix sp.	Vrba	17+21	6	1,5	2	1	1	2	B	4	Dvojkmen
66	Salix sp.	Vrba	57	10	1,5	3	1	2	2	B	4	
67	Salix sp.	Vrba	51+43+16	9	4	3	2	2	3	B	4	Trojkmén/Deformace koruny/S-RB

68	Salix sp.	Vrba	105+111+38	10	3	4	2	2	3	B	4	Trojkmén
69	Salix sp.	Vrba	38+38+15	7	4	3	2	2	3	B	4	Trojkmén
70	Salix sp.	Vrba	132+128+52	12	4	4	2	2	3	B	4	Trojkmén
71	Salix sp.	Vrba	149	10	2	4	2	2	3	B	4	Suché větve/S-RB
72	Salix sp.	Vrba	81	10	4	4	2	2	2	B	4	Výmladky / S-OV
73	Prunus avium	Třešeň ptačí	24	4	1,5	3	1	1	1	B	3	
74	Salix sp.	Vrba	20	7	1	3	1	1	1	B	4	
75	Salix sp.	Vrba	120+72+48	16	4	4	2	2	2	C	4	
76	Salix sp.	Vrba	110+119+80	16	5	4	3	3	3	C	4	Vícekmén/ Deformace kmene/Vylomení
77	Prunus avium	Třešeň ptačí	16	4	2	2	1	1	1	A	4	
78	Salix sp.	Vrba	65+95+117	14	2	4	2	2	2	B	3	
79	Populus tremula	Topol osika	47	10	1	3	1	1	1	A	2	
80	Populus tremula	Topol osika	30	8	2	3	1	1	1	A	2	
81	Populus tremula	Topol osika	76+56	9	1,5	4	1	1	1	A	2	
82	Populus tremula	Topol osika	25	8	1	3	1	1	1	A	2	
83	Populus tremula	Topol osika	29	7	2	3	1	1	1	A	2	
84	Populus tremula	Topol osika	16	5	2	2	1	1	1	A	2	
85	Tilia cordata	Lípa srdčitá	130	12	1,8	3	1	1	1	A	2	
86	Tilia cordata	Lípa srdčitá	90	10	1,5	3	1	1	1	A	2	
87	Betula pendula	Bříza bělokora	115	15	2,5	4	1	1	1	B	3	
88	Picea abies	smrk ztepilý	75	10	0,5	3	1	1	1	A	3	
89	Picea abies	smrk ztepilý	85	10	0,5	3	1	1	1	A	3	
90	Juglans regia	Ořešák královský	112	10	1	4	1	1	1	A	2	
91	Tilia cordata	Lípa srdčitá	70	6	0,7	3	1	1	1	A	2	

Fotodokumentace současného stavu

Pohled na park od silnice III. třídy, směrem na skupinu topolů osik (*Populus tremula*) na místo s navrženou největší odpočinkovou plochou

Pohled na dům s pečovatelskou službou s lípou srdčitou (*Tilia cordata*)

Pohled na louku za domem s pečovatelskou službou, po pravé straně LBK 22

Pohled na louku za domem s pečovatelskou službou, po levé straně LBK 22

Fotodokumentace inventarizovaných dřevin

Prunus avium (č. 1) – třešeň ptačí, neperspektivní, navržen na kácení

Prunus domestica (č. 3) – švestka domácí, detail poškození, rána po vylovení větve na kmeni, strom navržen na kácení

Prunus domestica (č. 3) – švestka domácí, pohled na poškozený kmen,

Tilia cordata (č. 4) – lípa srdčitá prasklina na kmeni s výmladky, špatné větvení, stabilizační řez, případně bezpečnostní vazby

Tilia cordata (č. 8, 9) – lípa srdčitá, 2x,
dřeviny bez větších poškození,

Prunus domestica (č. 7) – švestka domácí,
nakloněný kmen, špatné těžiště koruny,
neperspektivní, navržen na kácení

Tilia cordata (č. 11) – lípa srdčitá, bez
zásahu

Skupina (č. 10, 11, 12) *Tilia cordata* – lípa
srdčitá,

Skupina Populus tremula – topol osika,
keřové patro nálety.

Skupina Populus tremula – topol osika,
keřové patro nálety

Skupina *Populus tremula* – topol osika, keřové patro nálety. Topol nerovný kmen. Bez výrazně zhoršeného zdravotního stavu.

Skupina (č. 40–43) *Prunus avium* – Třešň ptačí, různého fyziologického stáří, bez výrazných defektů a poškození.

Skupina (č. 45 – 47) *Salix* sp. – Vrba, dospívající skupina, krátkodobě perspektivní, bez defektů a poškození.

Skupina *Populus tremula* – topol osika, keřové patro nálety. V popředí *Juglans regia* (č. 44) – Ořešák králov-

Skupina Třešeň ptačí – *Prunus avium*, různé fyziologické stáří. Mladí jedinci neperspektivní, z důvodu velkého zahuštění porostu

Skupina *Populus tremula* – topol osika, keřové patro ná-

Betula pendula (č. 87) – bříza bělokorá,
doplňková dřevina, dospívající strom

V popředí *Betula pendula* (č. 87) – bříza bělokorá a *Picea abies* (č. 88, 89) – Smrk ztepilý

Skupina *Salix* sp. – Vrba, výrazně zhoršený zdravotní stav, odlomené části koruny, poškození větví, kmene.

Skupina *Salix* sp. – Vrba, výrazně zhoršený zdravotní stav, odlomené části koruny, poškození větví, kmene. Neperpektivní

Skupina *Salix* sp. – Vrba, výrazně zhoršený zdravotní stav, odlomené části koruny, poškození větví, kmene. Neperpektivní, zhoršená stabilita